პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

1980 წელი კვირა 20 იანვარი № 16 (17661) ▫ ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღეს დადგენილება „1980 წელს მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოთა მომზადებისა და მოწყობის დამატებითი ღონისძიებების შესახებ“.

იმ მიზნით, რომ უზრუნველყონ 1980 წელს მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოთა დროული და მაღალხარისხოვანი მოწყობა, სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მოკავშირეთა რესპუბლიკების საბჭოთა კომიტეტებს, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს, სსრ კავშირის „სასახლოსოფლტექნიკის“, სსრ კავშირის დამზადების სამინისტროს, სსრ კავშირის ქიმიის მრეწველობის სამინისტროს, სსრ კავშირის ქიმიური მრეწველობის სამინისტროს, პარტიის საბჭოებს, სოფლის და რაიონულ კომიტეტებს, ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს და სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომებს, ადგილობრივ სასოფლო-სამეურნეო ორგანოებს, მეურნეობათა ხელმძღვანელებს დაავალეს უკიდურესად მოაწყონ 1980 წლის კოლმეურნეობებმა, საბჭოთა მეურნეობებსა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოთა ეფექტიანი ჩატარება, ავრეთვე ავტომატურად მოწყობილი ნაწილები, ავრეთვე ავტომატურად ეფექტრომოწყობილობა, მილისა — გორგოლაჭიანი ჯაჭვები, რეზინ-ტექნიკური ნაწარმი და სადორავი საკისრები ნომენკლატურის მიხედვით და დაწესებულ ვადაში.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო სათადარიგო ნაწილების თანაბარზომიერ მიწოდებას რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქებისათვის.

სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და სსრ კავშირის „სასახლოსოფლტექნიკის“ ნება დაერთო შეკვალოთ 1980 წლის თებერვალ-მაისში გზათა სამინისტროსთან და მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებთან შეთანხმებით შექმნილი პირობების კვალობაზე, ცალკეული მოკავშირე რესპუბლიკების სოფლის მეურნეობისათვის ტრაქტორების, სასოფლო-სამეურნეო მანქანების, სათადარიგო ნაწილებისა და მინერალური სასუქის მოწოდების ვადები 1980 წლის I-II კვარტალებისათვის გამოყოფილი ფონდების მიხედვით.

კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების საჭიროებებისათვის სამასალე მერქნისა და დახერხილი მასალის მიწოდება სულ ცოტა წლიური ფონდების ნახევრის ოდენობით.

სსრ კავშირის ხე-ტყისა და ხის დამმუშავებელი მრეწველობის სამინისტროს და სსრ კავშირის საქონელმეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტს დაევალათ დაამზადონ და მიაწოდონ დამამზადებელი და სავაჭრო ორგანიზაციებს ხის ყუთების კომპლექტები ხილისა და ბოსტნეულის ჩასაწყობად, ხოლო გზათა სამინისტროს წინადადება მიეცეთ უზრუნველყონ ვაგონების ჩამოყალიბება და ამ კომპლექტების გადაზიდვა ტვირთის მიღებისთანავე.

მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს ნება დაერთოთ 1980 წელს, გამონაკლისის სახით, ჩაანაბან იმ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოებში, რომლებსაც ეშინიათ გზებზე, ავტომობილებზე, მანქანა-ტრაქტორებზე, ტრაქტორ-მემანქანეები სამრეწველო, სატრანსპორტო და სხვა საწარმოებიდან, დაწესებულებებიდან და ორგანიზაციებიდან იმ პირობების საფუძველზე. რომლებიც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1971 წლის 21 აპრილის № 231 დადგენილებით.

სსრ კავშირის შრომისა და სოციალურ საკითხთა სახელმწიფო კომიტეტს დაევალა გასცეს განმარტება კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოებზე მივლინებულ ტრაქტორისტ მემანქანეთა შრომის 1979 წელს მოქმედი პირობებით ანაზღაურების შესახებ.

სსრ კავშირის სახმამანაგებს ნება დაერთო, გამონაკლისის სახით, 1980 წლის 1 ნოემბრამდე მისცეს ცალკეულ კოლმეურნეობებს, რომლებიც დროებით ფინანსურ სიძნელეებს განიცდიან, მოკლევადიანი კრედიტი იმ სათადარიგო ნაწილებისა და მასალების ღირებულების ასანაზღაურებლად, რომლებიც სპირდებათ რემონტისათვის, მანქანა-ტრაქტორთა პარკისა და სატვირთო ავტომობილების შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების სამუშაოებისათვის, მექანიზებული სასოფლო-სამეურნეო და სატრანსპორტო სამუშაოებისათვის, რომლებსაც ისინი ასრულებენ, თესლის გაკვლის (მისი ტრანსპორტირების ჩათვლით) ხარჯების, სახელმწიფო რესურსებიდან გამოყოფილი თესლის, მინერალური სასუქის, ჰერბიციდებისა და შხამქიმიკატების ღირებულების ასანაზღაურებლად, მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვის მოზარდეულის საყიდლად, აგრეთვე კოლმეურნეთა შრომის ასანაზღაურებლად. გრძელვადიანი დაკრედიტების გეგმის შესაბამისად სსრ კავშირის სახბანკს ნება დაერთოს, გამონაკლისის სახით, მისცეს 1980 წელს ცალკეულ საბჭოთა მეურნეობებსა და სხვა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებს, სსრ კავშირის „სასახლოსოფლტექნიკის“ და „სასოფლქიმიის“ გაერთიანების საწარმო-ორგანიზაციებს გრძელვადიანი კრედიტი იმ დანახარჯების დასაფარავად, რომლებიც მოხმარდება მინერალური სასუქის საწყობების, სამანქანო ეზოების, ტრაქტორებისა და ავტომობილების ღია სადგომების, მომწოდებელი ქარხნებისაგან დაშლილი სახით მიღებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ასაწყობი საამქროების, ავრეთვე ტექნიკური მომსახურების სადგურებისა და პუნქტების მშენებლობას და რეკონსტრუქციას 1980 წლისათვის დაწესებული კაპიტალური დაბანდების მოცულობის ფარგლებში, ადგილობრივ მატერიალურ-ტექნიკური რესურსების გამოვლენის კვალობაზე.

გზათა სამინისტროს, საზღვაო ფლოტის სამინისტროს, რუსეთის სფს რესპუბლიკის სამდინარო ფლოტის სამინისტროს წინადადება მიეცათ უზრუნველყონ ვაგონების, გემებისა და კონტეინერების უპირველესი (გემის მიხედვით) მიწოდება, რათა დაიტვირთოს მანქანა-მოწყობილობა, თესლი, სათადარიგო ნაწილები, საბურავები, ლითონის ნაგლინი, ხე-ტყისა და საშენი მასალები, ნავთობპროდუქტები, საშენებლო კონსტრუქციები, მინერალური სასუქები, სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, მინისტრთა საბჭოებს ნება დაერთოთ 1980 წელს, გამონაკლისის სახით, ჩაანაბან იმ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოთა მომზადებისა და მოწყობისათვის, და კეტრო ოდენ დაფუწესონ რკინიგზებსა და სანაოსნო გზებზე იმ მატერიალების და გემების მოძრაობას, რომლებსაც ტვირთი მიაქვთ სოფლის მეურნეობისა და სარწყავი და საშრობი სისტემების და ობიექტების მშენებლობისათვის.

სსრ კავშირის სახმომარაგებამ, მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებმა. სსრ კავშირის უწყება-სამინისტროებმა უზრუნველყონ რომ 1980 წელს კოლმეურნეობებს, საბჭოთა მეურნეობებსა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმო-ორგანიზაციებს გადაეცეს ზენორმატიული და საწარმოებში და მშენებლობებზე გამოუყენებელი მასალები, სათადარიგო ნაწილები, სატრანსპორტო საშუალებები, ინსტრუმენტი, ჩარხები და სოფლის მეურნეობისათვის საჭირო სხვა მოწყობილობა.

მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, სამხარეო და საოლქო აღმასკომებს, სსრ კავშირის „სასახლოსოფლტექნიკას“ და სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წინადადება მიეცათ დაუყოვნებლივ განახორციელონ ღონისძიებანი, რათა დაუფარავად, ობიექტურად ანგარიშგებიან ხალხისადმი, რომელსაც ხალხი „სასახლოსოფლტექნიკას“ ანდობს, ეფექტიანად, ეკონომიურად, ეფექტურად, ეფექტიანად, ეფექტურად, ეფექტიანად, ეფექტურად, ეფექტიან

კომუნიზმისათვის მამაცი მებრძოლი

პ. ა. ჯაფარიძის დაბადების მე-100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრება

აზერბაიჯანში საბჭოთა ხელისუფლებისათვის ბრძოლის სახელოვან მატიანეში სამარადჟამოდ ჩაწერილია 26 ბაქოელი კომისრის —ხალხის საქმისათვის თავდადებული მებრძოლების, პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის მგზნებარე მედროშეების სახელები. კომუნიზმისათვის მებრძოლთა რიგებში საპატიო ადგილი ეკუთვნის მამაც რევოლუციონერს, მგზნებარე ინტერნაციონალისტს, ლეგენდარული ბაქოს კომუნის ერთ-ერთ ხელმძღვანელს პროკოფი (ალიოშა) აფრასიონის ძე ჯაფარიძეს. მისი დაბადების მე-100 წლისთავს მიეძღვნა რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების საზეიმო კრება, რომელიც 18 იანვარს გაიმართა ვ. ი. ლენინის სახელობის სასახლეში.

დარბაზში არიან ბოლშევიკთა ლენინური გვარდიის ვეტერანები, აზერბაიჯანში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა და განმტკიცებისათვის ბრძოლის აქტიური მონაწილენი, წარმოების მოწინავენი, მეცნიერებისა და კულტურის მოღვაწენი, პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული და კომკავშირული მუშაკები, საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მეომრები. სცენის სიღრმეში მოჩანს პ. ა. ჯაფარიძის პორტრეტი და ოქროსფერი პალმის რტოთი მორთული ციფრი „100“.

პრეზიდიუმში არიან სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი გ. ა. ალიევი, აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრები კ. მ. ბაგიროვი, ა. ი. იბრაგიმოვი, გ. ხ. იბრაგიმოვი, ს. ბ. თათლიევი, ა. უ. კონსტანტინოვი, ო. ს. კრასილნიკოვი, ი. ნ. პუგაჩოვი, ა. გ. ქერიმოვი, კ. ა. ხალილოვი, აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატები ი. ნ. ასკეროვი, ზ. ი. გუსეინოვი, გ. შ. ეფენდიევი, ბ. ს. კეკორკოვი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი გ. ნ. ენუქიძე, სომხეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ბ. ვ. ოსკანიანი, თურქმენეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი მ. მ. მოლაევა, პ. ა. ჯაფარიძისა და სხვა ბაქოელი კომისრების ახლობელ-ნათესავები, ძველი ბოლშევიკები, სსრ კავშირისა და აზერბაიჯანის სსრ უმაღლესი საბჭოების დეპუტატები, გენერლები და ადმირალები.

კრება გახსნა აზერბაიჯანის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ კ. ა. ხალილოვმა.

უდიდესი ალმაცლობით აირჩიეს სპატიო პრეზიდიუმში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროო ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მეთაურობით.

მოხსენება პ. ა. ჯაფარიძის დაბადების მე-100 წლისთავის შესახებ გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა გ. ა. ალიევმა.

კომუნისტური პარტია, საბჭოთა ხალხი, მთელი პროგრესული კაცობრობა, თქვა მან, ემზადება ზეიმით აღნიშნოს ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავი. ლენინის სახელთან, მის უკვდავ მოძღვრებასთან დაკავშირებულია მეოცე საუკუნის ყველა თვალსაჩინო რევოლუციური მოვლენა.

ვ. ი. ლენინთან ერთად მსოფლიო ისტორიის ახალი ეპოქის დაწყების დიდი პატივი ჰქვდა წილად ბოლშევიკების შესანიშნავ პლეადას. და იმათ შორის, ვინც ილიჩის მებრძოლი გვარდიის პირველ რიგებში მოღვაწეობდა, იყო პროკოფი (ალიოშა) აფრასიონის ძე ჯაფარიძე. იგი ეკუთვნის ოქტომბრის პირველმკვლალავთა იმ ლენინურ კოჰორტას, რომლის შესახებაც ამხანაგი ლ. ი. ბრეჟნევი ამბობდა: „მხოლოდ ნამდვილად გულად და პრინციპულ ადამიანებს, მხოლოდ იმათ, ვისაც არ აშინებდა არც თავგანწირული, მძიმე შრომა, არც პოლიციური დევნა, იმათ, ვინც ყველაფერზე მაღლა აყენებდა მშრომელი ხალხის ბედნიერებას, —მხოლოდ იმ ადამიანებს შეეძლოთ ჩაედინათ გმირობა, როგორიც ჩაიდინა ჩვენი ქვეყნის კომუნისტთა პირველმა, ლენინურმა თაობამ“. სწორედ ასეთი ადამიანი, რომელსაც გმირობის უნარი შესწევდა და ჩაიდინა იგი მშრომელი ხალხის ბედნიერებისათვის, იყო ალიოშა ჯაფარიძე.

ალიოშა ჯაფარიძემ სულ 38 წელიწადს იცოცხლა. სიტყვებით „გაუმარჯოს კომუნიზმს!“ მან უკვდავებაში შეაბიჯა. იმიერკასპიის ქვიშრობებში რევოლუციის მტრების ხელით დაღუპულ ბაქოელ კომისართა ეს მგზნებარე მოწოდება ნაბიჯად გაისმოდა მშრომელთა გულებში, მან აღაფრთოვანა ისინი აზერბაიჯანში საბჭოთა ხელისუფლების საბოლოო გამარჯვებისათვის საბრძოლველად.

ლეგენდარული ბაქოს კომუნის ისტორია უდიდესი გმირობისა და თავდადების ნიმუშია. ამ ისტორიის ყოველი დღე აღსავსე იყო რევოლუციური მგზნებარებით, ოქტომბრის სუნთქვით. კომუნა აშენებდა და იბრძოდა, მომავლისაკენ გაჰყავდა გზა. კომუნის ხელმძღვანელები —სტეფანე შაუმიანი, მეშადი აზიზბეკოვი, ალიოშა ჯაფარიძე, ივანე ფიო�ططოვი და სხვა ბაქოელი კომისრები მუშათა კლასის სინდისი და სული, მისი ფიქრებისა და იმედების გამომხატველნი იყვნენ, მის საუკეთესო თვისებებს განასახიერებდნენ. და ალიოშა ჯაფარიძის ბიოგრაფია შეესისხლხორცა მშრომელი ხალხის რევოლუციურ ბრძოლას, კომუნის გმირულ ეპოპეას.

პ. ა. ჯაფარიძე დაიბადა 1880 წლის 15 იანვარს ქუთაისის გუბერნიის რაჭის მაზრის სოფელ შარდომეთში. ბავშვობის წლებში წაიწყდა იგი სოციალურ უსამართლობას, დაინახა იმათი ბედი, ვისაც არ ჰქონდა სიმდიდრე და ძალაუფლება. ჯერ კიდევ ჭაბუკობის ხანაში, როცა თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტის სტუდენტი იყო, ჯაფარიძე ჩაება რევოლუციურ მოძრაობაში, მონაწილეობდა არალეგალური წრეების მუშაობაში, ბეჯითად სწავლობდა მარქსისტულ ლიტერატურას, ალიოშა ჯაფარიძე 18 წლისა იყო, როცა რსდმპ რიგებში შევიდა და სამუდამოდ დაუკავშირა თავისი სიცოცხლე, თავისი ბედი რუსეთის მუშათა კლასის მებრძოლი ავანგარდის ბრძოლას კომუნისტური იდეალების გამარჯვებისათვის. ვ. ზ. კეკლოველთან, ი. ბ. ტალინნთან, ა. გ. წულუკიძესთან, მ. გ. ცხაკაიასთან, ს. გ. შაუმიანთან და სხვებთან ერთად ოცი წლის ჯაფარიძე თბილისელ სოციალ-დემოკრატთა წამყვან ბირთვში შედიოდა.

რევოლუციური ნათლობა ალიოშა ჯაფარიძემ მიიღო მაშინ, როცა 1900 წლის ზაფხულში რკინიგზელ მუშათა გაფიცვა მოაწყო. ამ გაფიცვაში აქტიური მონაწილეობისათვის იგი დააპატიმრეს, ინსტიტუტიდან გარიცხეს და ქუთაისში გაასახლეს პოლიციის ზედამხედველობით. მაგრამ ჯაფარიძე არ წყვეტს პარტიულ მოღვაწეობას, ქმნის მარქსისტულ წრეებს, მონაწილეობს გაფიცვების ორგანიზაციაში, ხდება ქუთაისის ორგანიზაციის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი; მას ირჩევენ რსდმპ კავკასიის კავშირის კომიტეტის შემადგენლობაში.

ჯაფარიძის სახელთან დაკავშირებულია აზერბაიჯანისა და მთელი ამიერკავკასიის რევოლუციური მოძრაობის ისტორიის დაუვიწყარი ფურცლები, ხაზგასმით აღნიშნა ამბ. ალიევმა. სხვა ბოლშევიკებთან ერთად იგი იყო ორგანიზატორი და ხელმძღვანელი ბაქოელ მუშათა 1904 წლის დეკემბრის ცნობილი საყოველთაო გაფიცვისა, რომელიც პროლეტარებსა და კაპიტალისტებს შორის კოლქმეურნე ხელშეკრულების დადებით დამთავრდა. ეს იყო რუსეთის მუშათა მოძრაობის ისტორიაში პირველი ხელშეკრულება.

კიდევ უფრო გაიზარდა ჯაფარიძის მოღვაწეობის მასშტაბი 1905-1907 წლების რევოლუციის — იმპერიალიზმის ეპოქის პირველი სახალხო რევოლუციის დროს. იგი მინაწილეობდა გაფიცვების ხელმძღვანელობაში, მეფის ხელისუფალთა პროვოკაციების უკუგდების ორგანიზაციაში, ხელისუფლებისა, რომლებიც ცდილობდნენ შუღლი ჩამოეგდოთ ერებს შორის, აქტიურად მონაწილეობდა ლიბერალების, ბურჟუაზიული ნაციონალისტების, მენშევიკებისა და ესერების წინააღმდეგ უკომპრომისო იდეურ ბრძოლაში.

ბაქოელთა ბოლშევიკებმა ჯაფარიძე რსდმპ III ყრილობის დელეგატად წარგზავნეს. აქ გაეცნო პირადად ვ. ი. ლენინს ახალგაზრდა რევოლუციონერი.

სამაყაფთ ლაპარაკობდა ჯაფარიძე ყრილობაზე რსდმპ ბაქოს კომიტეტის სიმტკიცეზე, ბოლშევიკურ ურყეობაზე, ლენინის პოზიციებისადმი ერთგულებაზე, უწოდა მას ყველაზე უდრეკი. ვლადიმერ ილიას ძე განსაკუთრებული ყურადღებით მოეკიდა ჯაფარიძის გამოსვლას, მის მიერ გამოთქმულ აზრებსა და წინადადებებს, თქვა, რომ ისინი უაღრესად მნიშვნელოვანია.

დიდ ბელადთან შეხვედრებმა ყრილობაზე ლენინის მოხსენებებმა და გამოსვლებმა, მასთან ცოცხალმა ურთიერთობამ წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა ჯაფარიძეზე, ფრთები შეასხა მას, გააცისკროვნა მთელი მისი შემდგომი ცხოვრება.

ჯაფარიძის მთელი ცხოვრება დაკავშირებული იყო ფათერაკებთან და გაჭირვებასთან. ექვსი დაპატიმრება, ორი გაქცევა, დაახლოებით შვიდ წელიწადს ტუსაღად ყოფნა საპყრობილეებსა და გადასახლებაში — ასეთი განსაცდელით არის აღნიშნული მეგზური იატაკქვეშელის გზა თვითმპყრობელობისა და კაპიტალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის წლებში, მაგრამ ვერაფერმა ვერ გატეხა მამაცი რევოლუციონერის ნებისყოფა, სულის სიმტკიცე. ციმბირის შორეული გადასახლებიდან 1915 წლის ნოემბერში ალიოშა ჯაფარიძე ცოლსა და ქალიშვილებს სწერდა: „მაინც ცოცხალი ვარ, ცოცხალია ჩემი აზრები, იმედები, რწმენა და ენერგია...“ პროლეტარული საქმის, მარქსიზმ-ლენინიზმის დიადი იდეების გამარჯვებისა, გარდუვალობის ამ ურყევ რწმენას არასოდეს დაუტოვებია ალიოშა, იგი იყო ის ვარსკვლავი, რომელიც გზას უნათებდა მას ჭაბუკობიდან სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე.

ალიოშა ჯაფარიძის სახელი სამუდამოდ შეედგა ჩვენი სახელოვანი ლენინური პარტიის მატიანეში. და იგი თაობიდან თაობას გადაეცემა როგორც უდრეკი ნებისყოფის, უზადო სისპეტაკის, ლენინიზმის იდეებისადმი უანგარო სამსახურის სიმბოლო. ჯაფარიძემ ღრმა კვალი დატოვა რუსეთის პროლეტარიატის რევოლუციური მოძრაობის ისტორიაში. იგი იყო ბრწყინვალე ორგანიზატორი და ნიჭიერი პროპაგანდისტი. შესანიშნავი კონსპირატორი და გულადი მებრძოლი, დიდებული პუბლიცისტი.

ჯაფარიძის ზნეობრივი და პოლიტიკური სახის მკაფიო ნიშანთვისებება იყო მგზნებარე ინტერნაციონალიზმი. ინტერნაციონალისტური მრწამსით, ჭეშმარიტად ინტერნაციონალისტური მსოფლშეგრძნებით იყო გამსჭვალული ამ ბოლშევიკის მთელი ცხოვრება და მოღვაწეობა, რაც განსაკუთრებით ახლობელს ხდიდა მას სხვადასხვა ეროვნების მშრომელებისათვის. იგი გულწყლიანობით გმობდა მშრომელი ხალხის ინტერნაციონალური ერთიანობის მტრებს —ბურჟუაზიულ ნაციონალისტებს, აშკარავებდა „ეროვნული ინტერესების ქომაგთა“ ფარისეველობას, მათს ამაო ცდებს დაეჭიქაჭათ ამიერკავკასიის მშრომელები, მოეწყვიტათ რევოლუციის წამყვანი ძალის — რუსი მუშებისაგან. გამდიოდა რა კლასობრივი, მარქსისტულ-ლენინური პოზიციებიდან, ჯაფარიძე ხაზს უსვამდა, რომ ეროვნული საკითხის წარმატებული გადაწყვეტა შეიძლება მხოლოდ თანამიმდევრული კლასობრივი ბრძოლის, ძლევამოსილი პროლეტარული რევოლუციის სოციალიზმის საფუძველზე.

მტკიცე ნებისყოფა, რევოლუციის მტრებისადმი სიძულვილი, შეუპოვრობა ბრძოლაში, ბოლშევიკური პრინციპულობა, მამაცობა და გულადობა, გულისხმიერება და სულგრძელობა —ამ საუკეთესო თვისებებით გამოირჩეოდა კომუნისტი ალიოშა ჯაფარიძე.

ჯაფარიძის ნაწარმოებთა კრებულში გამოქვეყნებულია მისი წერილები მეუღლის —ბარბარე მიხეილის ასულისადმი, შვილებისადმი ლუციასა და ელენესადმი. აუღელვებლად ვერ წაიკითხავთ მოყვარული ქმრისა და მზრუნველი მამის ამ წერილებს. ამ კლდესავით სალ ბოლშევიკს მკერდში ნაზი და მოყვარული გული უძგერდა.

გაამფთრებულ კლასობრივ შეტაკებებში გამოწრთობილი მებრძოლი ამასთანავე იყო ჰუმანისტი ამ სიტყვის ყველაზე მაღალი გაგებით. მთელი მისი აზრები და მოქმედება გამსჭვალული იყო პროლეტარული სოციალისტური ჰუმანიზმით და მშრომელ ადამიანს ემსახურებოდა.

მდიდარი იდეურ-ზნეობრივი, ინტერნაციონალისტური მუხტით აღსავსე კარგ ტრადიციად დამკვიდრდა გამოჩენილი რევოლუციონერების, ლენინური პარტიის სახელოვანი შვილების იუბილეების დღესასწაულობა.

* * *

საზეიმო კრებაზე სიტყვებით გამოვიდნენ: სკკპ წევრი 1920 წლიდან ბ. ა. რზაევი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი გ. ნ. ენუქიძე, სომხეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი გ. მ. ვოსკანიანი, თურქმენეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი მ. მ. მოლაევა, სკკპ წევრი 1919 წლიდან, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, სოციალისტური შრომის გმირი ვ. ს. ემელიანოვი, ლეიტენანტ შმიდტის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნის თერმისტა ბრიგადირი, აზერბაიჯანის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ა. მ. რაგიმოვი, აღჩაბედის რაიონის პ. ა. ჯაფარიძის სახელობის კოლმეურნეობის მებამბეობის ბრიგადის ბრიგადირი, სოციალისტური შრომის გმირი ს. ბ. მადათოვი, რესპუბლიკის მწერალთა კავშირის გამგეობის პირველი მდივანი, აზერბაიჯანის სახალხო მწერალი ი. ა. ალუმოვი, აზერბაიჯანის ალკ (ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი დ. მ. მულლმ-ზადე, ალიოშა ჯაფარიძის შვილი — ლ. ა. ჯაფარიძე.

საბჭოთა ადამიანებს, თქვეს ორატორებმა, არასდროს არ დავიწყდებათ რევოლუციის უშიშარ რაინდთა სახელები, რომლებიც ბოლშევიკთა ლენინური პარტიის დროშით მიდიოდნენ კარიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად, შინაური კონტრრევოლუციის ძალებთან და ინტერვენტებთან სასტიკ შეტაკებებში იცავდნენ საბჭოების ხელისუფლებას. ამ მამაც გმირთა კოჰორტაში ღირსეული ადგილი უკავია ალიოშა ჯაფარიძეს, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს თვალსაჩინო მოღვაწეს, სახელოვანი ბაქოს კომუნის ერთ-ერთ ხელმძღვანელს, ერთ-ერთს 26 ბაქოელ კომისართაგან. მისი მთელი სიცოცხლე მიეძღვნა ლენინის საქმის, კომუნიზმის იდეალების გამარჯვებისათვის, ხალხის ბედნიერებისათვის ბრძოლას. რევოლუციური მოვალეობის ერთგულებამ, მგზნებარე, ჭეშმარიტად უშრეტმა ენერგიამ, შესანიშნავმა ორგანიზატორულმა უნარმა, სიმტკიცემ და გულადობამ ალიოშა ჯაფარიძეს უდიდესი ავტორიტეტი და პოპულარობა მოუხვეჭა მშრომელთა ფართო ფენებში.

მადლიერი შთამომავალნი, თქვეს გამოსულმა ამხანაგებმა, თაყვანს სცემენ ჯაფარიძისა და სხვა დაღუპულ გმირთა ხსოვნას. იდეები, რომლებისთვისაც ისინი იბრძოდნენ, დღესაც ცოცხლობს საბჭოთა აზერბაიჯანის მშრომელთა სახელოვან გამარჯვებებში, რომლებმაც კომუნისტური პარტიის, ხელმძღვანელობით უთვალსაჩინოეს წარმატებებს მიაღწიეს ეკონომიკის, მეცნიერებისა და კულტურის განვითარებაში. ხალხის კეთილდღეობის კეთილშობილებაში.

ალიოშა ჯაფარიძის, ისევე როგორც ყველა სხვა ბაქოელი კომისრის, სწორედაც ამ მიზნისა, ხაზგასმით აღინიშნა ბრძოლაში. უდიდესი, წარუვალი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ახალგაზრდობის ახალი თაობების, აზერბაიჯანის ყველა მშრომელის კომუნისტური აღზრდისათვის. რევოლუციის სახელოვან რაინდთაგან იღებენ მაგალითს ახალგაზრდა პატრიოტები, ისინი მათგან სწავლობენ პარტიის საქმისადმი უანგარო სამსახურს, მზადყოფნას — სიცოცხლე შესწიროონ კომუნიზმის დიადი იდეალების გამარჯვებას.

საზეიმო კრება დახურულად გამოცხადდა.

დადასტურულ გაიმართა კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობდნენ აზერბაიჯანის, საქართველოსა და სომხეთის ხელოვნების ოსტატები. (საქინფორმი).

იდეოლოგიური მუშაობის ლენინური სტილისათვის

იდეოლოგიური კადრების საქმიანობის წარმატების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პირობაა მუშაობის ლენინური სტილი. ხელმძღვანელობდე ამ სტილით — ნიშნავს უზრუნველყო მთელი იდეურ-პოლიტიკური მუშაობის არა მარტო კარგი ორგანიზაცია და კოორდინაცია, არამედ მუდამ იყო ამ მუშაობის შუაგულში, უპასუხებდე ჩვენი მშრომელების მზარდ სულიერ მოთხოვნილებებს. ეს აზრი იყო ლაიტმოტივი მოხსენებების და ინფორმაციებისა, რომლებიც გააკეთეს საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების მდივნებისა და პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებათა გამგეების იმ სკოლის მონაწილეებმა, რომელიც სწავლობს იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის თეორიის, მეთოდიკისა და პრაქტიკის აქტიალურ პრობლემებს „იდეოლოგიური, პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მ უ შ ა ო ბ ი ს შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების მიხედვით.

სკოლა ორ დღეს მუშაობდა აფხაზეთის დედაქალაქში.

სკოლის მორიგი გამსვლელი მეცადინეობა გახსნა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგემ ვ. ქარუმიძემ. მოხსენება „საბჭოთა საზოგადოების სოციალურ-პოლიტიკური და იდეური კონსოლიდაციისა სოციალიზმისა და კომუნიზმის მშენებლობის კანონზომიერებაა“ გააკეთა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატმა, პარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ბ. ადლეიბამ.

სკოლის მეცადინეობის დროს გაიმართა მუშაობის გამოცდილების შემოქმედებითი განხილვა. მსმენელთა დიდი ინტერესი გამოიწვია პარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის მდივნის ლ. მარშანიას, საქართველოს კომპარტიის მახარაძის რაიკომის პირველი მდივნის დ. დვალიშვილის, მე-9 მკურავი საამშენებლო რაზმის პარტკომის მდივნის ლ. რაიხლინის გამოსვლებმა.

მათ დაწვრილებით ილაპარაკეს იმ ორგანიზატორულ მუშაობაზე, რომელსაც პარტიული ორგანიზაციები იწევიან შრომითი კოლექტივების ინტერნაციონალური აღზრდისათვის, მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების გამოყენებისათვის, მშრომელი მასების ინტერნაციონალური და პატრიოტული აღზრდის ეფექტიანობის ამაღლებისათვის, გაამუქეს კოლექტივში აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციისადმი კომპლექსური მიდგომის გამოცდილება.

სკოლის მეცადინეობის შედეგები შეაჯამა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრმა, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ ო. ჩერქეზიამ.

დღის მეორე ნახევარში სკოლის მონაწილენი გაეცნენ იდეოლოგიური და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის დაყენებას ქალაქის პარტიულ ორგანიზაციებში.

გამსვლელი სკოლის მეცადინეობის მოწყობის ადგილად შემთხვევით როდი აირჩიეს სოხუმი. აფხაზეთის პარტიულ ორგანიზაციებში, აღინიშნა სკოლის მეცადინეობაზე, იყენებენ პარტიულ-ორგანიზატორული და პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის სანტერესო ფორმებს. აქ შემუშავებულია იდეოლოგიური მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა ვრცელი გეგმა, რომელიც მოიცავს საკითხთა კომპლექსს. პროპაგანდისტული მუშაობის ერთობ ეფექტიანი ფორმებია დანერგილი ქალაქ ტყვარჩელში, ოჩამჩირისა და გულრიფშის რაიონებში. ყურადღებას იმსახურებს ავტონომიურ რესპუბლიკაში პირველი აჩიგვარის აგიტატორთა ორწლიანი საბაზო სკოლის მუშაობა, რომლის მსმენელები სწავლობენ პოლიტიკური აგიტაციის ლენინური პრინციპებს და არსსა და მეთოდიკურ საკითხებს.

საბჭოთა ავტონომიური რესპუბლიკების საჭიროებისადმი პატრიოტიზმა და მთავრობის მუდმივი ყურადღების ახალი მკაფიო დადასტურება იყო სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ 1978 წლის ივნისში მიღებული დადგენილება „აფხაზეთის ასსრ ეკონომიკისა და კულტურის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“, რომლის მიზანია ავტონომიური რესპუბლიკის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მომწიფებული, საარსებოდ მნიშვნელოვანი ამოცანების გადაწყვეტა.

დადგენილებით გათვალისწინებული ფუნდამენტური ცვლილებები აფხაზეთის ასსრ პოლიტიკური, საზოგადოებრივი და სამეურნეო ცხოვრების ყველა სფეროში ხელს შეუწყობს აფხაზეთის ბუნებრივ სიმდიდრეთა მნიშვნელოვნად უკეთ გამოყენებასა და დაცვას, ავტონომიური რესპუბლიკის მთელი შრომისუნარიანი მოსახლეობის საზოგადოებრივ წარმოებაში მაქსიმალურ ჩაბმას.

ავტონომიური რ ე ს პ უ ბ ლ ი კის მეცნიერული და კულტურული ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი მოვლენა გახდა აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გახსნა. ხორციელდება აგრთვე ღონისძიებანი იმისათვის, რომ გაუმჯობესდეს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესი საქართველოს სუბტროპიკული ციტრუსეულ — ჩაის ... ობის ინსტიტუტში, განმტკიცდეს მისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა.

აფხაზეთის ასსრ ეკონომიკისა და კულტურის განვითარების დასახულ სამუშაოთა შესრულებაში უშუალოდ მონაწილეობენ საკავშირო და რესპუბლიკური სამინისტროები და უწყებები, მთელი რიგი რესპუბლიკების საშეცნიერო-კვლევითი და საპრაქტიკო ორგანიზაციები. ამით დასახული პროგრამის შესრულება გახდა მოქმედი სოციალისტური ინტერნაციონალიზმის ახალი მკაფიო გამოვლინება, საბჭოთა ხალხთა ურღვევი მეგობრობის, ძმური ურთიერთდახმარების დადასტურება.

ბევრი საკითხი გადაწყდა აგრეთვე „აფხაზეთის ასსრ ეკონომიკისა და კულტურის შემდგომი განვითარების, ავტონომიური რესპუბლიკის მშრომელებს შორის ორგანიზატორული და იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მიერ 1978 წლის აპრილში მიღებული ცნობილი დადგენილების შესრულების მსვლელობაში. ამ საკითხთა გადაწყვეტამ ხელი შეუწყო აფხაზეთის მეცნიერებისა და კულტურის დაწესებულებათა და სასწავლებელთა საქმიანობის სრულყოფასა და მეცნიერ თანამშრომელთა შრომის პირობების გაუმჯობესებას.

აფხაზეთის თეატრალური ხელოვნების შემდგომ აყვავებას შეუწყობს ხელს ის, რომ სოხუმის სახელმწიფო დრამატული თეატრის ბაზაზე შეიქმნა ორი დამოუკიდებელი შემოქმედებითი კოლექტივი — აფხაზეთის ს. ი. ჭანბას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი და სოხუმის სახელმწიფო ქართული დრამატული თეატრი.

აღნიშნეს რა დასახელებულ დადგენილებათა უპირველესი მნიშვნელობა, მეცადინეობის მონაწილეებმა განსაკუთრებით გაუსვეს ხაზი მათს უდიდეს სოციალურ-პოლიტიკურ მნიშვნელობას.

1980 წელი განსაკუთრებულია ჩვენთვის, ითქვა ორატორთა გამოსვლებში. ეს არის წელი, რომელიც აგვირგვინებს მეათე ხუთწლედს, ეს არის ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავის დღესასწაულობის წელი, ეს არის სკკპ XXVI ყრილობისათვის უშუალო მზადების პერიოდი. ამიტომ რესპუბლიკის პარტიულ ორგანიზაციათა ორგანიზაციული, მასობრივ-პოლ ი ტ ი კ უ რ ი, იდეოლოგიური მუშაობა მიზნად უნდა ისახავდეს იმას, რომ უზრუნველყოონ 1980 წლის გეგმების უთუოო შესრულება, შექმნან მარავნამეტი მეთერთმეტე ხუთწლედის წარმატებით დაყენებისათვის. ამ მიმართულებით იდეოლოგიური მუშაკებისათვის მოქმედების მკაფიო პროგრამა განსაზღვრა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებამ „იდეოლოგიური, პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1979 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებებმა, ამ პლენუმზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მკაფიო და ღრმამეშნაარსიანმა სიტყვამ. იდეოლოგიური ფრონტის წინა ხაზის მებრძოლთა წინაშე დიდმნიშვნელოვან ამოცანებს სახავს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მიმართვა საბჭოთა საქართველოს მუშების, კოლმეურნეების, სახალხო ინტელიგენციის, ყველა მშრომელისადმი, რომელიც რესპუბლიკის კომუნისტებს, ყველა მშრომელს რაზმავს არსებულ ნაკლოვანებათა შემდგომი დაძლევისათვის, რეზერვების მაქსიმალური გამოყენებისათვის, მუშაობის ეფექტიანობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის. ამ დიდმნიშვნელოვანი პარტიული დოკუმენტების მოთხოვნათა გათვალისწინებით ჩვენი მთავარი ამოცანა, აღნიშნავდნენ მეცადინეობის მონაწილენი, ის არის, რომ სოციალისტური წარმოების ყველა უბანზე მუშაობის ეფექტიანობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის ბრძოლა მჭიდროდ დაეუკავშიროთ მშრომელთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის მუდმივ სრულყოფას.

მშრომელთა ინტერნაციონალური აღზრდის საკითხები იყო და არის აფხაზეთის საოლქო პარტიული ორგანიზაციის მთელი იდეურ-პოლიტიკური და ორგანიზატორული მუშაობის ყურადღების ცენტრში. სკოლის მონაწილეებმა მოიყვანეს მკაფიო ფაქტები და მაგალითები სამრეწველო საწარმოების, მშენებლობების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, სასწავლებლების, ისეთი საწარმო-ორგანიზაციების შრომითს კოლექტივებში, როგორიც არის, მაგალითად, ქარხანა „სოხუმხელსაწყო“, სოხუმის სამკერვალო ფაბრიკა, მე-9 მკურავი სამშენებლო რაზმი, გულრიფშის რაიონის ილიჩის სახელობის საბჭოთა მეურნეობა, ქალაქ გაგრის ზონის სოფელ სალმის კოლმეურნეობა „მეგობრობა“ და მრავალი სხვა, წარმოებს მრავალმხრივი მუშაობა ხალხთა მეგობრობისა და სოციალისტური ინტერნაციონალიზმის პროპაგანდისათვის. შრომითს კოლექტივებში გაერთიანებული სხვადასხვა ეროვნების ადამიანები ცხოვრობენ და შრომობენ ერთიან, ერთსულოვან ოჯახად, ერთობლივი მეცადინეობით უზრუნველყოფენ სოციალ-რელოლობითი პროცესი საქართ... ... ...

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პალატების კომისიებში

მზრუნველი და ყურადღებიანი დამოკიდებულება გარემოსადმი ჩვენი ქალაქების საჰაერო აუზის გაუმჯობესების, სამეინარო და საზღვაო წყალსატევების წყლის სიწმინდის ამაღლების მთავარი გზაა. ამის შესახებ მიმდინარეობდა სკა-ბაასი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოსა და ეროვნებათა საბჭოს ბუნების დაცვის და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების მუდმივი კომისიების გაერთიანებულ სხდომაზე, რომელიც 18 იანვარს გაიმართა.

მომხსენებლებმა — დეპუტატთა მოსამზადებელი კომისიის ხელმძღვანელმა ვ. ა. გრებენიუკმა და სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის მინისტრის პირველმა მოადგილემ ა. თ. ბორისოვმა გააშუქეს ის საკითხები, თუ როგორ ასრულებენ ბუნების დაცვის კანონმდებლობას სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის სამინისტროს საწარმოები.

კამათში გამოსულმა დეპუტატებმა აღნიშნეს, რომ მთლიანად დარგში უკანასკნელი წლების მანძილზე მიღწეულია ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გამოფრქვევის ერთგვარი სტაბილიზაცია, ხოლო განვითარებული შავი მეტალურგიის მქონე მთელ რიგ ქალაქებში იქნა გაჭუჭყიანების საშუალო წლიურმა დონემ ზოგიერთ მავნე ნივთიერებათა მიხედვით. შემცირდა ადრევი გაჭუჭყიანებული ჩამდინარე წყლების წილი ჩანაღენის საერთო მოცულობაში, კერძოდ, მდინარეების ვოლგისა და დნეპრის, კასპიისა და შავი ზღვების აუზებში.

ამასთანავე დეპუტატებმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ ღონისძიებანი, რომელებსაც სამინისტროები და მათი საქვეუწყებო საწარმოები ახორციელებენ გარემოს გაჭუჭყიანების აღსაკვეთად, ჯერ კიდევ ვერ აძლებენ საკმარისი სიმესოდ, რომ უცილობლად შესრულდეს სკკპ XXIV და XXV ყრილობების გადაწყვეტილებანი და კანონმდებლობის მოთხოვნები ბუნების დაცვის შესახებ.

კომისიებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, რომელშიც სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის სამინისტროს, მეტალურგიულ მრეწველობასთან დაკავშირებულ მთელ რიგ სხვა უწყება-სამინისტროებს ურჩევენ განაზორციელონ ღონისძიებანი, რათა აღმოფხვრან კომისიების მიერ აღნიშნული ნაკლოვანებანი, რომლებიც ჯერ კიდევ არის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების საქმეში.

სხდომაში მონაწილეობდნენ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილე პ. გ. გილაშვილი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს თავმჯდომარე ა. პ. შიტიკოვი, მთელ რიგ უწყება-სამინისტროთა ხელმძღვანელები.

(საკ.დესი).

ლენინის სახელით — პროგრესისა და გმირობისათვის!

საქართველოს კპკ თბილისის საქალაქო ორგანიზაციის კონფერენცია

ორგანიზაციულად შეკავშირებული და იდეურად გამოწრთობილი შეეგება თავის უმაღლეს ფორუმს საქართველოს დედაქალაქის კომკავშირელთა მრავალთასიანი არმია. ახალგაზრდა თბილისელებს კარგად აქვთ შეგნებული, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანი პოლიტიკური და ეკონომიკური ამოცანები დგას დღეს ქალაქის, რესპუბლიკის, ქვეყნის წინაშე, და ამ ამოცანების შესაბამისად განსაზღვრავენ თავიანთ დგომას პარტიის დიდი გეგმებს, მეათე ხუთწლედის დავალებათა პრაქტიკულ განხორციელებაში. ისინი ახდენენ შრომითი გმირობის სასწაულებს, აქტიურად მონაწილეობენ საბჭოთა საქართველოს ახალგაზრდა თაობის გადაძახილში „შენ — პარტიელ! შენ — სამშობლოს!“, ემზადებიან ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისათვის.

„ეფექტიანობისა და ხარისხის ხუთწლედს — ახალგაზრდობის ინიციატივა და შემოქმედება!“ — ამ დევიზით შრომობს დღეს ქალაქის 135 ათასზე მეტი ქალაქელი და ჭაბუკი. დედაქალაქის კომკავშირელთა სიამაყეს შეადგენენ მუშა ახალგაზრდობის საუკეთესო წარმომადგენლები: მათგან ხუთი ათასზე მეტმა ვადამდე შეასრულა მეათე ხუთწლედის დავალებანი. ქალაქის 912 კომკავშირულ-ახალგაზრდული კოლექტივისაგან 407 ატარებს კომუნისტური შრომის ბრიგადის აპატიო წოდებას. დაახლოებით 38 ათასი ახალგაზრდა სპეციალისტი და სტუდენტი აქტიურად მონაწილეობს მეცნიერულ-ტექნიკურ შემოქმედებაში.

ეს ციფრები და ფაქტები დაახელა საქალაქო კომკავშირული ორგანიზაციის 42-ე კონფერენციაზე გაკეთებულ საანგარიშო მოხსენებაში საქართველოს აკკკ თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ი. ხუციშვილმა.

თბილისის საქალაქო კომკავშირული ორგანიზაციის სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენება წაიკითხა ამ კომისიის თავმჯდომარემ ი. ბერიძემ.

კონფერენციაზე აღინიშნა, რომ ქალაქის კომკავშირელთა ცხოვრებაში ჭეშმარიტად ისტორიული მოვლენა გახდა საქართველოს კომკავშირული ორგანიზაციის დაჯილდოება ლენინის ორდენით. ეგი მძლავრ სტიმულს ანიჭებს ათასეული კომკავშირელს, ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს დაისრებული საქმისათვის პასუხისმგებლობის გაძლიერებაში, პარტიის მიერ დასახული გეგმების — ეფექტიანობისა და ხარისხის ხუთწლედის დავალებათა ყველა მატებით განსახორციელებლად ქალაქშეიერებისა და ჭაბუკების მობილიზაციის, მოზარდი თაობის მარქსისტულ-ლენინური ფერდის, ადამიანების შესრულებათა. და ყოველივე ამის კონკრეტული შედეგია საგრძნობი ეფექტი, რომელიც ქალაქის კომკავშირელთა და ახალგაზრდებს შეაქვთ აკკკ XXV ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა, სრულიად საკავშირო აკკკ XVIII ყრილობისა და საქართველოს აკკკ XXXI ყრილობის მითითებათა შესრულებაში.

რესპუბლიკის დედაქალაქის ახალგაზრდა თაობა დამკვრელური, თავდადებული შრომით, მაღალპროდუქტიული შემოქმედებითი საქმიანობით უპასუხებს პარტიის ზრუნვას და ღირსეულად ამრავლებს ხალხის სახელოვან რევოლუციურ, საბრძოლო და შრომითს ტრადიციებს, დღენიადაგ მუშაობს თავისი პროფესიული, ზოგადი განათლებისა და კულტურული დონის ასამაღლებლად.

ამასთანავე კონფერენციის მონაწილეებმა მწვავედ გააკრიტიკეს ის ნაკლოვანებანი და ხარვეზები, რომელიც ჯერ კიდევ არის ქალაქის კომკავშირული ორგანიზაციების მუშაობაში ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდისათვის. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო იმას, რომ გაძლიერდეს მუშაობა მოზარდი თაობისათვის კომუნისტური მსოფლმხედველობის ჩამოსაყალიბებლად, გამოუმუშაონ ახალგაზრდებს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პოლიტიკის მკაფიო გაგება, მოთხოვნილება — ნიადაგ ეუფლებოდნენ მარქსისტულ-ლენინურ თეორიას, გადააქციონ მიღებული ცოდნა მტკიცე მრწამსად და პრაქტიკულ მოქმედებად. კომკავშირის ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის საშუალებათა მთელი არსენალი, ხაზგასმით აღინაშნა კონფერენციაზე, უნდა მოვახმაროთ ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისათვის, მეათე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის ბრძოლას.

კონფერენციაზე გამოვიდნენ საქართველოს აკკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ჟ. შარტავა, საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი თ. მენთეშაშვილი.

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ორგანიზაციულ-პარტიული მუშაობის განყოფილების გამგე ს. ხაბეიშვილი, სრულიად საკავშირო აკკკ ცენტრალური კომიტეტის პასუხისმგებელი მუშაკები ა. კოროლიოვი და ვ. პორტნოვი.

კონფერენციის მონაწილეებმა მიიღეს რეზოლუცია, დაამტკიცეს საქართველოს აკკკ თბილისის საქალაქო კომიტეტის მუშაობის 1980-1981 წლების პერსპექტიული კომპლექსური გეგმა.

• • •

გაიმართა ახლად არჩეული საქართველოს აკკკ თბილისის კომიტეტის პირველი პლენუმი. საქართველოს აკკკ თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდივნად არჩეულია ი. ხუციშვილი, მეორე მდივნად — ჯ. მარგველიძე, მდივნად — ი. თეოდორაძე.

(საინფორმი).

დაჯილდოება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებებით:

პროფკავშირულ ორგანოებში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის, დაბადების სამოცი წლისთან დაკავშირებით გამომგლობელთა და რაციონალიზატორთა ყრილობად საკავშირო საზოგადოებრივ საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარე **ამბ. ვალერიანს** ვლადიმერის ძე **ყიფიანი** დაჯილდოდა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიგელით.

პარტიულ ორგანოებში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის, დაბადების სამოცი წლისთან დაკავშირებით ბელოვანი ალექსანდრეს ძე **ბეგიშევი** დაჯილდოდა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიგელით.

პროფკავშირულ ორგანოებში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის, დაბადების სამოცი წლისთან დაკავშირებით ავტოტრანსპორტისა და გზატკეცილების მუშათა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის მდივანი **ამბ. დავით ისიდორაძე ძე ჯიჯეიშვილი** დაჯილდოდა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიგელით.

მცირემიწელთა კვალდაკვალ

იმ ქარცეცხლიან დღეთა ქრონიკები

ამას წინათ საქართველოს სსრ ოქტომბრის რევოლუციისა და სოციალისტური მშენებლობის ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში მოეწყო შეხვედრა სახელოვანი მე-18 არმიის შესახებ არქივში დაცული დოკუმენტების გმირებთან. არქივისტთა სტუმრები იყვნენ ვეტერანი მცირემიწელები. მედიცინის სამსახურის თადარიგის მაიორი, სამგზის ორდენოსანი ქირურგი ქალი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი თამარ გოთუა, ლ. ი. ბრეჟნევის წიგნის „მცირე მიწის“ ერთ-ერთი გმირი, ყოფილი მედესანტე, მცხეთის № 1 რვაწლიანი სკოლის დირექტორი შალვა თათარაშვილი, თადარიგის პოდპოლკოვნიკი, მცირე მიწელთა რესპუბლიკური სექციის თავმჯდომარე ჯამბუა.

არქივისტებმა სტუმრებს წარუდგინეს ლ. ი. ბრეჟნევის წიგნის „მცირე მიწისა“ და საარქივო დოკუმენტების მიხედვით შედგენილი დოკუმენტური მონტაჟი. შეხვედრის მონაწილეებმა ერთმანეთს გაუზიარეს მოგონებები, შემდეგ სტუმრები გაეცნენ მუდმივმოქმედ გამოფენას „ხანგრძლივი დიდ სამამული ომში“, რომლის ორი სტენდი ნოვოროსიისკისა და მცირე მიწის ბრძოლების მონაწილეებს ეძღვნება, ნახეს კინოფოტოფონოდოკუმენტების ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში დაცული იმ ქარცეცხლიან დღეთა კინოქრონიკა. შაშხანითა და კინოკამერით მებრძოლი ღვაწლმოსილი კინოოპერატორების გ. ასათიანის, ო. დეკანოსიძის, ლ. არზუმანოვის და სხვათა მიერ გადაღებულმა კადრებმა და მათ შორის სწორედ 1943 წელს შექმნილმა დოკუმენტურმა ფილმმა „ჰიტლერული ავანტიურის დასასრული კავკასიაში“ (რეჟისორი ი. კანდელაკი) შემოგვინახა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის, იმ დროს მე-18 არმიის პოლიტგანყოფილების უფროსის პოლკოვნიკ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის, არმიის ლეგენდარული სარდლის გენერალ-პოლკოვნიკ კონსტანტინე ნიკოლოზის ძე ლესელიძისა და მათი სახელოვანი თანამებრძოლების დაუვიწყარი სახეები, მრავალი საბრძოლო ეპიზოდი, მათ შორის მცირე მიწის გმირული დაცვისა და ნოვოროსიისკის განთავისუფლებისათვის ბრძოლის უნიკალური კადრები.

შეხვედრა საკუთარ თავთან...

სტუმრები დაძაბული აკვირდებოდნენ თითოეულ კადრს, სახეებს, ბრძოლით განვლილ ნაკნობ ადგილებს.

ეკრანზე ერთმანეთს ცვლის საბრძოლო ეპიზოდები... ნაპირს მოტბობრები და კატარღები უახლოვდებიან. ხმელეთზე ერთთმეორის მიყოლებით გადარბიან მეზღვაურის ფორმაში გამოწყობილი ავტომატმომარჯვებული ჯარისკაცები. და აი... „ეს ხომ მე ვარ, ამხანაგებო!“ — წამოიძახა შალვა თათარაშვილმა... 36 წლის შემდეგ, 56 წლის თმაჭაღარა ვეტერანმა პირტიტველა ახოვან ჯარისკაცში თავისი თავი — 23 წლის მედესანტე, მეორე სტატის ზემდეგი, კომკავშირელი შალვა თათარაშვილი შეიცნო... ვიკაცმა ვერ დაფარა საკუთარ თავთან ამ მოულოდნელი შეხვედრით გამოწვეული მღელვარება... თვალში სიხარულის ცრემლები აუციალდა.

შემდეგ კი მოიგონა, რომ ფირზე აღბეჭდილია მართლაცდა ამაღელვებელი მოვლენა, მცირე მიწის გმირი დამცველების პირველი მეფრთხილი მედესანტეების „დიდ მიწაზე“, 1943 წლის სექტემბერში, რომლებიც ნოვოროსიისკის განთავისუფლებისათვის ბრძოლაში ჩაებნენ. ამ უნიკალური კადრების არსებობა დღემდე არავინ იცოდა.

დაკარგული მოგონებები

ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევი წიგნში „მცირე მიწა“ მისთვის ჩვეული სითბოთი, უდიდესი სიყვარულითა და სათნოებით გვიამბობს მცირემიწელ ქალებზე, მათ შორის გმირულად დაღუპულ მარიამ პადენკოზე.

იგი წერს: „ამ მშვენიერ ადამიანს რომ ვიგონებ, ვფიქრობ ჩვენი სამშობლოს მრავალ სხვა შვილზე — ქალებზე, რომლებიც მამაკაცებთან ერთად იზიარებდნენ ომის ჭირ-ვარამს, ჩემთვის ისინი საბჭოთა ქალის სიდიადის განასახიერებენ“.

ლეონიდ ილიას ძის ეს სიტყვები ახელოვან მცირემიწელ ქართველ ქალებსაც და მათ შორის თამარ გოთუასაც ეკუთვნის. თამარ გოთუამ სამხედრო იქმის ფარაჯით განვლო საბრძოლო დიდების გზა კიევსიონის მისადგომებიდან ბერლინამდე. ვინ მოთვლის, რამდენი ჯარისკაცი გადაურჩენია ქირურგი ქალის მარჯვენას...

თამარმა დღემდე არც კი იცოდა, რომ ოქტომბრის რევოლუციისა და სოციალისტური მშენებლობის ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში დაცულია მისი მოგონებები „შეხვედრები გენერალ-პოლკოვნიკ კონსტანტინე ლესელიძესთან“. აღნიშნულ მოგონებებს თამარ გოთუა თურმე სამკეთხა ფრონტული წერილების სახით გზავნიდა შინ. მწერალმა ლევან გოთუამ კი დის კი წერილები წიგნად აკინძა და მის ხელმობილიზაციამდე 1945 წლის 16 თებერვალს სახელმწიფო არქივს ჩაბარა.

თერთმეტკვირიან ამ მოგონებებში ექიმი ქალი ამაღელვებლად აგვიწერს შეხვედრებს მე-18 არმიის სახელოვან სარდალთან კონსტანტინე ლესელიძესთან.

ერთი სამელნიდან

...„18 ოქტომბერს საღამოთი გამომძიახა ჩვენმა უფროსმა და მაუწყა, რომ კონსტანტინე ლესელიძეს პირადი მანქანა გამოუგზავნია და შტაბში თავისთან მიბარებდა. ჩემს განკვეთრებას საზღვარი არ ჰქონდა. მიკვირდა — საიდან გაიგო მან ჩემი არსებობა მის არმიაზე?!..

— მოვედით! — მომმართა მძღოლმა ჯიმკარიანმა და ჩემი თავი კონსტანტინე ლესელიძის ადიუტანტს — ფუბერიანს ჩაბარა... წამიც, და მე არმიის სარდლის პირისპირ აღმოვჩნდი.

— გამარჯობა შენ! — გაოგნებულს ჩამესმა მტკიცე და საამო ქართულით წარმოთქმული სიტყვები... მის დიდრონ შავ თვალებში გამჭრიახობა და მამობრივი სითბო ვიგრძენი. მე ხელი გავუწოდე. მან შუბლზე მაკოცა. მერე იქ მყოფთ მიმართა: — ეს ჩემი მიწის შვილია, ქართველი ქალი, სწორედ ის არის, რომლის შესახებაც წეღან გიამბობდით, მცირემიწელი, ორდენოსანი...

მერე მარტო დავრჩით და ბევრი ვისაუბრეთ. გავიხსენეთ თბილისი. ორივე სევდამ შეგვეპყრო. მან თავისი ოჯახის წევრთა ფოტოსურათი მაჩვენა — მეუღლის, ოთარისა და იზასი. ჩემ წინ ახლა შეუპოვარი და მკაცრი სარდალი კი არ იყო, არამედ გულჩვილი, ოჯახის მოსიყვარული მამა და კეთილი მასპინძელი...

მერე უცებ გამიწყრა: — შენ რატომ სახლში არ წერ წერილებს?!

— ვწერ. ალბათ არ იღებენ! — ვუპასუხე მე.

— აი, შენს შესაბამ მწერენ. არ იციან, როგორ ხარ, როგორ შეიძლება ასე?!

და მან ჩემი ძმის ლევანის წერილი გადმომცა.

— დაჯექ! ახლავე და პასუხი მისწერე!..

მე არასოდეს დამავიწყდება ეს წუთები, ერთი სამელნიდან ორივე შინ გასაგზავნ ბარათებს ვწერდით... სახელოვანი სარდალი და მე, მისი არმიის ექნებ ყველაზე ახალგაზრდა ექიმი“..

კურდღლის საცივი

ახალ ადგილზე გადასვლა ბრძანება მივიღეთ. იწყებოდა ყირიმის დესანტის სამზადისი. ქილეზოროკაში ვიდექით, ხუთ ალიმერტ მანძილზე ბუგასიდან, სადაც მაშინ კონსტანტინე ლესელიძე იმყოფებოდა. ერთ-ერთი ოპერაციის დროს მებრძოლებს შემთხვევით მოეკლათ კურდღელი, ომის ეს უნებლიე მსხვერპლი თუ ნანადირევი მე მიძღვნეს. დიდი, მშვენიერი კურდღელი იყო. სანიტარიულ ბატალიონში მზარეული ქართველი გაყავდა, გვარად ქარსია. ვთხოვე „ნანადირევი“ ერთი ჩვენებური ქართული საცივი მოემზადებინა. გადავწყვიტეთ კონსტანტინე ლესელიძის მოპატივება. ეს აზრი ყველას მოეწონა და მე ყველას სახელით მოწვევის ბარათი გავუგზავნე... მინმა პასუხმა ყველა გაგვახარა. გვაცნობა, რომ 5 საათზე გვიწვეიდა.

ზუსტად 5 საათზე ჩვენს ბანაკში შემოსრიალდა „ვილისი“. სანბატის უფროსმა სარდალს პატაკი ჩაბარა. მან გულდასმით მოისმინა, მერე კი ყველას მოგვალმა... ჩვენ მთელს უმალ უშფოთლობა დამეტყვა. ალბათ რამ მას საეჭვოდ ეჩვენებოდა და ვფიქრობ, მისი დიდი ბუნების ერთ-ერთი ნიშანდოგნიერი თვისება — [illegible] კონსტანტინე ლესელიძე ლამაზ[illegible] [illegible] ... [illegible] სიმღერები შეასრულეს. მერე კი ყველამ მისი თხოვნით სარდლის საყვარელი „მხოლოდ შენ ერთს“ და „ცეცხლთელა“ ვიმღერეთ. კონსტანტინე ლესელიძე თავისი ტკბილი, დაბალი ხმით ჩვენთან ერთად მღეროდა... მე „ქართული“ მაკიაჟეს.. კარსავას ნახელავი — კურდღლის საცივი, ისე ძალიან მოეწონა ჩვენს ძვირფას სტუმარს, რომ სულ მალე მზარეულად თავისთან გადაიყვანა. ყველა დიდი სიამაყით და სიყვარულით შეესაქებოდნენ კონსტანტინე ლესელიძეს, უკვირდათ მისი თავმდაბლობა და კეთილი გული.

წასვლისას მადლობა გადავიხადა და გვარწმუნებდა, რომ მან დღეს ჩვენთან მშვენივრად დაისვენა...

ბ. ჩიკვაიძე,
საქართველოს სსრ ოქტომბრის რევოლუციისა და სოციალისტური მშენებლობის ცენტრალური სახელმწიფო არქივის მეცნიერი მუშაკი.

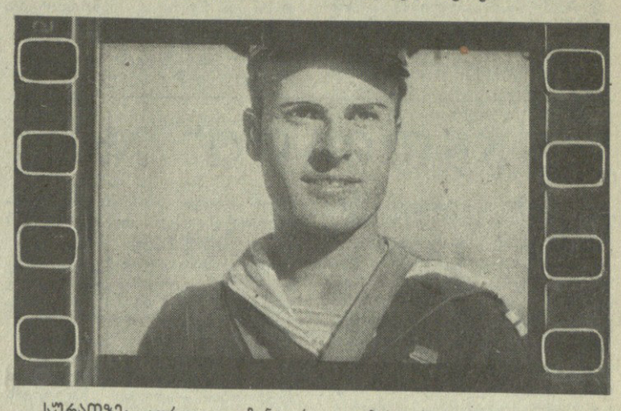

სურათზე: კადრი დოკუმენტური ფილმისა „ჰიტლერული ავანტიურის დასასრული კავკასიაში“. — შ. თათარაშვილი 1943 წელს.

გვეტყობინებენ საქალაქისა და ახალი ამბების საქაგენტოს კორესპონდენტები

საერთაშორისო ცხოვრება ლედლაინის ჟურნალზე

მშვიდობის ურყევი კურსი

საზღვარგარეთ ფართოდ განმარტავენ ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის პასუხს გაზეთ „პრავდის“ კორესპონდენტის კითხვებზე. თვალსაჩინო პოლიტიკური მოღვაწეების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების გამოთქვამენ ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ დაძაბულობის შენელების პოლიტიკას, რომელსაც სსრ კავშირი ახორციელებს, ღრმად აქვს გადგმული ფესვი და იგი შეესაბამება ყველა ქვეყნის ხალხთა ძირეულ ინტერესებს.

საბჭოთა კავშირი — სოციალიზმის დედაბოძი, წერს მონღოლური „უნენი“, გადამწყვეტ როლს ასრულებს ქვეყნად დაძაბულობის შენელების გაგვიმარტავსა და გაღრმავებაში, ახალი მსოფლიო ომის საფრთხის თავიდან აცილებაში. მსოფლიოს ხალხები მაღალ შეფასებას აძლევენ მშვიდობის, ხალხთა უშიშროებისა და კომფორტისათვის გამოჩენილი მებრძოლის ლ. ი. ბრეჟნევის პირად წვლილს ამ პოლიტიკის წარმატებით განხორციელებაში.

ზოგიერთი დასავლეთგერმანელი მიმომხილველი ყურადღებას მიაპყრობს იმას, რომ ლ. ი. ბრეჟნევის გამონათქვამებს ეხმიანება გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარის ვ. ბრანდტის მიერ ჟურნალ „შპიგელისადმი“ ინტერვიუში გამოთქმული აზრი იმის შესახებ, რომ საჭიროა განვაგრძოთ დაძაბულობის შენელების პოლიტიკა და არ დავუშვათ „ცივი ომის“ ხანის აღორძინება.

ჩვენი უპირველესი ამოცანა უნდა გახდეს ბირთვული ომის თავიდან აცილება, წერს ამერიკული ჟურნალი **„ბულეტინ ოფ ატომიკ საიენტისტსი“**. ლაპარაკიც არ შეიძლება იმაზე, რომ უარი ვთქვათ სტრატეგიული შეტევითი შეიარაღების შეზღუდვის მე-2 ხელშეკრულებასა და სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვის მთელ პროცესზე. ქვეყნად მშვიდობის დამკვიდრებას ხელს უწყობს არა შეიარაღების ზრდა, არამედ ბირთვული არსენალების შემცირება და ახალ სახეობათა იარაღის იმ სისტემების შემუშავების შეწყვეტა, რომელიც ძალების არსებული ბალანსის „დესტაბილიზაციას“ იწვევენ.

საბჭოთა კავშირს სწამს, რომ დასავლეთი ევროპა უფრო გონივრულ მიდგომას გამოიჩენს და არ ჩაათრევენებს თავს ოკეანისგაღმელ პარტნიორებს უგუნურ ავანტიურებში, წერს ჰოლანდიური გაზეთი — „ფოლქსკრანტი“. (საკდესი, 19 იანვარი).

ამერიკა-ირანის ურთიერთობის გამო

ვაშინგტონი, 18 იანვარი. შეერთებული შტატები, რომელიც „კუნთების ჩვენების“ გზას დაადგა, სულ უფრო აძლიერებს ირანისადმი სამხედრო შანტაჟს და შემდგომი ეკონომიკური სანქციებით ემუქრება.

პენტაგონის წარმომადგენელმა ტ. როსმა ოფიციალურად გამოაცხადა, რომ ამერიკის სამხედრო ხომალდების რიცხვი ინდოეთის ოკეანეში უკვე 25-მდე გაიზარდა. მის წყლებში შეეყარა ავიამზიდი „ნიმიცი“ რაკეტული კრეისერების „ალიფორნიისა“ და „ტეხასის“ თანხლებით. როგორც ცნობილია, უშუალოდ სპარსეთის ყურის შესასვლელში უკვე დგას ამერიკის საბრძოლო ხომალდების არმადა ავიამზიდი „მიდუეისა“ და „კიტი ჰოკის“ მეთაურობით. ირანის წინააღმდეგ მიმართული „დამსჯელი ოპერაციის“ მზადებასთან დაკავშირებულ გლობალურ გადაადგილებაში, როგორც პრესა იუწყება, კიდევ სულ ცოტა ორი ამერიკული ავიამზიდი მონაწილეობს. იუნაიტედ პრეს ინტერნეშნლის საკვანძო იმოწმებს ამერიკის სამხედრო-საზღვაო ძალების წყაროებს და იუწყება, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების კიდევ 10 საბრძოლო ხომალდი გავიდა ბაზებიდან და წყნარი ოკეანის დასავლეთი ნაწილისაკენ გაეშურა.

ამავე დროს ამერიკის შეერთებული შტატები აძლიერებს ეკონომიკურ ზემოქმედებას ირანზე გაზეთი „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ იმოწმებს სახელმწიფო დეპარტამენტის „დიდი თანამდებობის ოფიციალურ პირს“ და იუწყება, რომ რამდენიმე დღეში შეერთებული შტატები გამოაცხადებს ირანთან თითქმის მთელი ვაჭრობის „ოფიციალურ აკრძალვას“ იმ მიზნით, რომ „აცხადოს თავისი სიმტკიცე“.

როგორც სტატიაშია აღნიშნული, „ამერიკის შეერთებული შტატების არც ერთი მოკავშირე არ აპირებს ანალოგიურ მოქმედებას“ რადგან სამართლიანად თვლის, რომ ამან შეიძლება ავნოს მის საკუთარ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ინტერესებს.

ნიუ-იორკი, 18 იანვარი. (საკდესი). ადმინისტრაციის „მკაცრ კურსს“ ირანის მიმართ, ამ რთულ პროცესში პოლიტიკური მოქნილობის გამოჩენაზე უარის თქმას სულ უფრო მეტად აკრიტიკებენ შეერთებულ შტატებში. ბევრი მიმომხილველი და პოლიტიკური მოღვაწე გამოთქვამს აზრს, რომ პრეზიდენტ ჯ. კარტერის ამგვარი მოქმედება აიხსნება საარჩევნო ფარაჯით. „ბულეტინ ოფ ატომიკ საიენტისტსი

კომუნისტი
საკვირაო საკითხავი

იუგილარს მიესალმება აფხაზეთი

ი. აბაშიძის საღამო სოხუმში

სოხუმის ს. ჭანბას სახელობის აფხაზური სახელმწიფო დრამატული თეატრის შენობაში გაიმართა სოციალისტური შრომის გმირის ირაკლი აბაშიძის შემოქმედებითი საღამო, რომელიც შესანიშნავი სიტყვით გახსნა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ბ. ადლეიბამ.

აფხაზეთის მწერალთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარემ მ. ლასურიამ ილაპარაკა ი. აბაშიძის ცხოვრებასა და შემოქმედებაზე.

პოეტს დაბადების 70-ე წლისთავი მიუოლოცეს ქართველმა და აფხაზმა თანამოკალმეებმა, მეცნიერებმა, კულტურის მოღვაწეებმა და სხვ.

საღამოს დასასრულს სტუმარმა დიდი მადლობა გადაუხადა აფხაზეთის პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებს, დამსწრე საზოგადოებას ასეთი გულთბილი და დაუვიწყარი შეხვედრისათვის.

ქართველ პოეტთან აფხაზეთის საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა შეხვედრა-საღამოს დაესწრნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ო. ე ჩერქეზია, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე ვ. ი. ქარუმიძე, საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის ბიუროს წევრები და წევრობის კანდიდატები.

ი. გოგეჩია,

„კომუნისტის“ საკ. კორ.

„განთიადი“ № 6

გამოვიდა საქართველოს მწერალთა კავშირისა და ქუთაისის განყოფილების ლიტერატურული ალმანახის „განთიადის“ 1979 წლის ბოლო, მე-6 ნომერი. იგი იხსნება საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ჟ. შარტავას წერილით „ყველა თაობის ჯილდო“, რომელიც ეძღვნება ღირსშესანიშნავ მოვლენას — საქართველოს კომკავშირის ლენინის ორდენით დაჯილდოებას.

პროზისა და პოეზიის ახალი ნიმუშების გარდა „განთიადი“ შეჩდებს თარგმანებს, კრიტიკას, პუბლიცისტიკას და სხვ. კერძოდ, ალმანახში გამოქვეყნებულია ს. ბარუზდინის მოთხრობის („ტასია“) და კ. ხეთაგუროვის ლექსების თარგმანები, ინტერვიუ პარტიის ცხაკაიას რაიკომის პირველ მდივანთან ვ. ესვანჯიასთან, ა. ჭინჭარაულის, ს. არველაძის, პ. ფირანიშვილის წერილები.

ჟურნალში დაბეჭდილია საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის მისალმება პოეტ-ჟაჟიმიოს ირაკლი აბაშიძისადმი, რომელსაც ახლახან დაბადების 70 წელი შეუსრულდა. აქვე ალმანახის მთავარი რედაქტორი კონსტანტინე ლორთქიფანიძე ასე მიმართავს ღვაწლმოსილ თანამოკალმეს:

„ძმაო ირაკლი!

ვიერთერ ჩემს ხმას ქართველი მწერლების გულითად მილოცვას და გისურვებ — შენი სიკეთითა და სინათლით სავსე ლექსების მადლი არასოდეს მოკლებოდეს საქართველოს.

შენ ჩვენი თაობის მრავალ ჭირგადახდილი თაობის მუდამ დიდი სინანული და სიყვარული იყავ, და ჩვენდა საამაყოდ, ჩვენდა სასახელოდ ის ძველი, უხუნარი სხვილ დღესაც ომავ ელვარებით მიგიძღვის პოეზიის დიდ ალმართზე. შენისთანა მაძიებელ პოეტს კი ალმართი არასოდეს გამოელევა, მოსვენებულ ცხოვრებას არ მიეტანება. ამიტომ ღმერთმა მოგცეს დიდი ჯანი და ხანგრძლივი სიცოცხლე“.

მეგობრების შეხვედრა

თელავი. (საკ. კორ.). ახლახან სოხუმის სამუსიკო სასწავლებლის შემოქმედებითი კოლექტივი ეწვია თელაველ კოლეგებს.

გაიმართა საღამო, რომელზეც სტუმრები წარმოთქვეს სტუმართა დელეგაციის ხელმძღვანელმა, აფხაზეთის კომპოზიტორთა კავშირის თავმჯდომარემ, ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ ს. კიცბამ და თელავის სამუსიკო სასწავლებლის დირექტორმა რ. ქარუხნიშვილმა.

შეხვედრა-კონცერტში მონაწილეობდნენ სოხუმის სამუსიკო სასწავლებლის გუნდი, რომელსაც დირიჟორობდა ვ. ოკუჯავა, თელავის სამუსიკო სასწავლებლის გუნდი პ. დემორიშვილის ხელმძღვანელობით და სასწავლებლების ანფორტეპიანო-ჩასაბერი განყოფილებების სტუდენტები.

კონცერტზე შესრულდა ქართული და აფხაზური ხალხური სიმღერები, რუს და დასავლეთ-ევროპელ კომპოზიტორთა ნაწარმოებები.

დ. გერგიშვილი.

თბილისის ზოოპარკში

„მაიკა“ ჩვენთან დაბინავდა

იგი ამაყად ჩამოვიდა თვითმფრინავის კიბიდან, როგორც ნამდვილი მგზავრი, მაგრამ ჩაჯდა არა ავტობუსში, არამედ... გალიაში, რომელიც თბილისის ზოოპარკის თანამშრომლებმა მოუმზადეს.

„მაიკა“ — ასე ეწოდება ბოკვერს — სპეციალური მოპატიჟებით ჩამოვიდა თბილისში. მისმა ამბავმა ფაუნის ათასობით მოყვარულის ყურადღება მიიპყრო მას შემდეგ, რაც გასული წლის დამლევს გაზეთ „ტრუდში“ გამოქვეყნდა რუბოცოვსკელი (ალტაის მხარე) მ. დოლინას წერილი.

ეი რამ გამოიწვია მკითხველის ეს ამაღელვებელი წერილი. რუბცოვსკში მოძრავი ზოოპარკის ყოფნის დროს ბოკვერი ავად გახდა. მ. დოლინამ მისი მკურნალობა ითავა. დიდად გაისარჯა იგი, მზრუნველად უვლიდა „მაიკას“, ფაფებს უხარშავდა და ჯამლებს აყლაპებდა.

გამოჯანსაღებული და კარგ გუნებაზე დამდგარი მხეცი მ. დოლინამ კვლავ ზოოპარკს დაუბრუნა, მაგრამ იქ უეცრად უარი უთხრეს. ამასობაში ბოკვერი რვა თვისა გახდა. დოლინა თავს ველარ ართმევდა მის მოვლას. მაშინ მხარში ამოუდგნენ ბავშვები, მაგრამ ახალი პრობლემა წამოიჭრა: მილიციამ გადაწყვიტა მოქცევა მხეცი, ვითუ გაზრდის შემდეგ ხალხისთვის საშიში გახდესო. ჩვენი ქვეყნის რამდენიმე ზოოპარკმა უარი თქვა „მაიკას“ მასპინძლობაზე — თავიანთი ლომები ყოფნიდათ.

ნუთუ მართლა უნდა მოიკლას ეს მშვენიერი მხეცი?

ვინ გადაარჩენს ბოკვერს? — ასე მთავრდებოდა მ. დოლინას წერილი. მაშინ „მაიკა“ მოიპატიჟეს თბილისში, სადაც ზოოპარკის თანამშრომელთა საიმედო ხელში აღმოჩნდა.

ბოკვერი ძალიან დაუმეგობრდა როინ იოსავას, კეთილ და ცხოველების მოყვარულ კაცს. მას გამოადგა თავისი ცოდნა, რომელიც ბათუმის დელფინარიუმში მუშაობის დროს შეიძინა. ბოკვერმა, ისევე როგორც დელფინებმა, დაიფასა მეურვის ალერსი და ახლა ერთი ნაბიჯიც არ შორდება. ხშირად ნახავთ მათ ქალაქში ერთად მოსეირნეთ— ადამიანს და ცხოველთა მეფეს, რომელმაც თბილისში პოვა თავშესაფარი და მზრუნველობა.

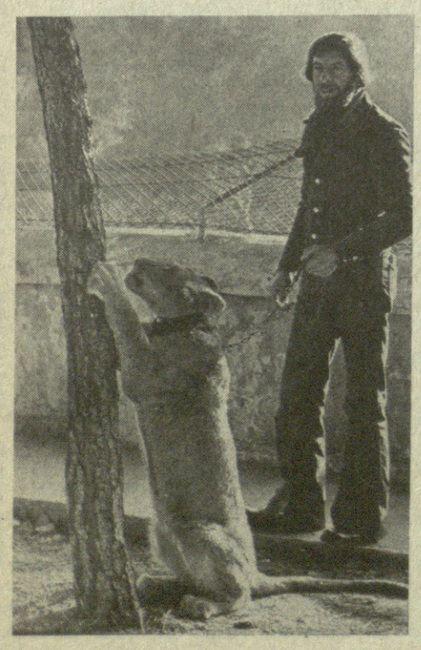

სურათზე: თბილისის ზოოპარკის თანამშრომელი როინ იოსავა და ბოკვერი „მაიკა“.

ბ. ნახუცარიშვილი

ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

დღეს „კომუნისტი“ გთავაზობთ ნაწყვეტებს რეცენზიებიდან, რომლებიც ინგლისისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის გაზეთებმა ჩამოაქვეყნეს თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელთა გუნდის „ლივერპულთან“ და „ჰამბურგთან“ შეხვედრების შემდეგ და აქამდე ჩვენს პრესაში არ დაბეჭდილა.

„სპორტს გარდიანი“,
მანჩესტერ-ლონდონი (დიდი ბრიტანეთი)

თითქმის ნახევარი მატჩის განმავლობაში ძალზე მოსალოდნელი იყო, რომ „ლივერპულს“ საკუთარ მოედანზე დაამარცხებდა მეტნაკლებად მარტო, სხვის დაუხმარებლად მოქმედი ვინმე დავით ყიფიანი. ეს ხმელხმელი, ულვაშებიანი ფეხბურთელი, რომელიც ტოლსტოისეულ არისტოკრატს უფრო ჰგავდა, თავისუფლად დანავარდობდა ჩვენს მოთამაშეებს შორის. ყიფიანმა „ლივერპულის“ ნახევარზე გრძელი პასების ჩაწოდებით დაიწყო. და ყოველთვის მისი ძლიერი დარტყმის შემდეგ ბურთი ზუსტად ეშვებოდა დინამოელთა რომელიმე თავდამსხმელის ფეხთან. შემდეგ მთელი მატჩის მანძილზე, იგი ათასგვარი ილეთით იკაფავდა გზას, ყოველთვის ასწრებდა ბურთის დამფშვავებას და ყოველთვის სრულყოფილად ირჩევდა მომენტს წინ გაჭრისათვის. ერთხელ მუხლით დაეჯირა ბურთი და სულ კენწვლა-კენწვლით გაიარა „ლივერპულის“ დაცვა. თუ გავითვალისწინებთ, რომ გუცაევი ორივე ფლანგზე რასაც უნდოდა, იმას აკეთებდა, „დინამოს“ გუნდმა ცხადყო ბურთის ფლობის ხელოვნება. შეიძლება ითქვას, რომ ინგლისელებს ბედმა გაუღიმა: შენგელიამ პირველ ტაიმში შესაძლებლობათა მთელი სერია გაუშვა ხელიდან.

„დეილი მეილი“,
ლონდონ-მანჩესტერ-ედინბურგი (დიდი ბრიტანეთი)

თბილისის „დინამომ“ წუხელ საღამოს რაღაც ჯადოსნობით გვიჩვენა ყველაზე საინტერესო ფეხბურთი, რომელიც ოდესმე უთამაშია სტუმრად ჩამოსულ რომელიმე გუნდს „ენფილდზე“.

თბილისელებს უკეთ რომ გამოეყენებინათ პირველი თამაშის პირველ ტაიმში შექმნილი ბრწყინვალე შესაძლებლობანი, „ლივერპული“ აქვე გამოეთიშებოდა ევროპის ჩემპიონთა თასის გათამაშებას. ასეა თუ ისე, მჭუხარე ტაში, რომლითაც აღფრთოვანებულმა მაყურებელმა დააჯილდოვა თბილისელები ქართული არტისტიზმისათვის, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს მათი ამოცანის მასშტაბს მეორე შეხვედრაში.

მიუხედავად იმისა, რომ ანგარიში „ლივერპულს“ მიჰყავდა, 35270 მაყურებელი ფეხზე წამოდგა, რათა მისალმებოდა თბილისელებს, როცა ისინი თამაშის მეორე ნახევარში მოედანზე გამოვიდნენ.

„დეილი ექსპრესი“,
ლონდონ-მანჩესტერი (დიდი ბრიტანეთი)

სტუმრებმა ოთხ-ხუთ მოთამაშეს ახასიათებს ოსტატობისა და ნებისყოფის იშვიათი შეხამება, რომლის გამოც გაჭირვებაში ჩავარდნილ „ლივერპულს“ რთული პრობლემების გადაწყვეტა მოუხდა. პირველ ტაიმში თბილისელთა შემოტევას შავგვრემანი, შეუდარებელი დავით ყიფიანი დირიჟორობდა.

„დეილი პოსტი“,
ლივერპული (დიდი ბრიტანეთი)

მათი ვარსკვლავები იყვნენ დავით ყიფიანი, რომელიც შუა მოედანზე ხელმძღვანელობდა სპექტაკლს, და მახუჩარ მაჩაიძე, რომელიც მთელ საღამოს ისე თამაშობდა, გეგონებოდა ბურთი ფეხზე აქვსო გამობმული.

„ენფილდს“ სუნთქვა შეეკრა,
როცა დაინახა საბჭოთა ფეხბურთელების ელეგანტური ოსტატობა, რომელმაც პირველ ტაიმში დაცხრილეს „ლივერპულის“ დაცვა.

მოედანზე ამაყად მოსეირნე ყიფიანი, რომელიც გარეგნობით ესპანელ მატადორს მოგაგონებთ და მატადორივით ზუსტად მოქმედებს, „ოქროს ვარაყიან სინზე“ მიართმევდა ხოლმე შენგელიასა და დარასელიას გასასვლელ პასებს. ყველაფერი ეს მან უფრო ადრე მოახერხა, ვიდრე „ლივერპული“ გონს მოვიდოდა.

„გეგონებოდათ, „ლივერპული“
წაქცეული იცავსო თავს. და სწორედ ამ მომენტში, მე-20 წუთზე გაიტანეს ძალზე მარტივი გოლი, რომელმაც გამოამეღვიძა თბილისელთა ერთადერთი სუსტი ადგილი — ჰაერში ბრძოლა.

„ბარდიანი“,
მანჩესტერ-ლონდონი (დიდი ბრიტანეთი)

ყიფიანმა მანუჩარ მაჩაიძის, დარასელიას და სულაქველიძის მძლავრი მხარდაჭერით გაგვახსენა ვორონინისა და საბოს ჩინებული ფეხბურთი 1966 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის დროს. გუცაევი კი, რომელსაც მცველები ეერ აკავებდნენ ვერც ერთ ხაზზე, ჩისლენკოს მოგაგონებდა. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ. მატჩი ღირსშესანიშნავი იყო მეკარეთა უბრწყინვალესი თამაშით — კლემენსისა — პირველ ნახევარში და გაბელიასი — მეორე ნახევარში.

„შპორტ ილუსტრირტე“,
ჰამბურგი (გერმანიის ფედერაციული რესაუბლიკა)

იხ ფაქტი, რომ „დინამომ“ „ლივერპული“ დაამარცხა, უდავოდ შთამბეჭდავია. პირველმა წრემ გვიჩვენა, რომ სსრ კავშირის ჩემპიონი ცდილობს სტუმრადაც გამოიყენოს ყველა შანსი. საპასუხო ბურთი, „ენფილდ როუდის“ მოედანზე რომ გაიტანეს მატჩში, რომელიც ლივერპულში წაგეს (1:2), უმნიშვნელო ფაქტორი როდი იყო იმაში, რომ გუნდმა შეძლო თბილისში 3:0 გაიმარჯვა.

თბილისის „დინამო“, უდავოდ, წამდვილად მაღალი კლასის გუნდია. გუნდი, რომლის შემადგენლობაშიც ქვეყნის ნაკრების რამდენიმე ფეხბურთელია, უკვე მრავალი წელია სსრ კავშირში უძლიერესთა შორის მოიხსენიება. და თუ წინათ სსრ კავშირში ფეხბურთის ტონს კიევის „დინამო“ იძლეოდა, უკვე ორი წელია ამას თბილისის „დინამო“ აკეთებს. საბჭოთა კავშირის ჩემპიონს არა მარტო სტაბილური შემადგენლობა ჰყავს, არამედ აქ არიან ამასთანავე მოთამაშეები, რომლებიც ტექნიკურ ფეხბურთს ანიჭებენ უპირატესობას. ამბობენ, თბილისს „დინამო“ საბჭოთა კავშირში ყველაზე ლამაზ ფეხბურთს თამაშობსო.

თუ „დინამო“ ათამაშდა, ნებისმიერ მოწინააღმდეგეს გაუჭირდება.

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მწვრთნელმა იუპ დერვალმა აქო სტუმრები: „დინამო“ სამხრეთევროპულად თამაშობს. ჰამბურგი უფრო ადრე უნდა გადასულიყო ირიშზე. ეს შეხვედრა მისთვის განსაკუთრებით საინტერესო იყო, რადგან „დინამოს“ შემადგენლობაში სსრ კავშირის ნაკრების 4 მოთამაშეა, რომლებიც, ალბათ, 21 ნოემბერს თავიანთ შშობლიურ ქალაქში შეხვდებიან გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ნაკრებს.

„ჰამბურგის“
ფეხბურთელთა შეფასება:

ითამაშეს ძლიერად: კარგუსმა, კალცმა, კიგანმა და ბელიანმა.

საშუალოდ: იაკობსმა, ხრუბეშმა, გარტეგმა (გაიტანა მესამე გოლი, მაგრამ ბურთის ვირტუოზის მაჩაიძის წინააღმდეგ თამაშში ტექნიკური ზადი გამოავლინა).

სუსტად: მაგატმა, რაიმანმა, ნოგლიმ (თავისი სიზანტით და მოუქნელობით ყიფიანს თავი მოატყუებინა კორპუსის ერთადერთი ცრემლმოძრაობით), ხიდინმა (ფეხის ღრეობის შემდეგ ჯერ კიდევ ვერ არის ფორმაში. ბევრჯერ გაექცა ფინტებით მდიდარი გუცაევი).

„ბილდი“,
ჰამბურგი (გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა)

პირველ წუთებზე ქართველები სწრაფად და ელეგანტურად უტევდნენ, თავბრუდამხვევი ფინტებით ბრაზილიელებს მოგაგონებდნენ.

სურათებზე: დინამოელები ლესელიძეში ვარჯიშის დროს; ახალგაზრდა ფეხბურთელი ი. რუხაძე და დინამოელთა ხელმძღვანელი საერთო ფიზმომზადებაში ა. ხუციშვილი.

გ. კიკვაძის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

„დინამო“ ემზადება

როცა ანგარიში 3:2 გახდა, ჰამბურგელებისათვის თამაში ვარჯიშად იქცა. ისინი თავისუფლად დასეირნობდნენ მინდორზე, ქართველებმა კი თამაშის ხალისი დაკარგეს.

„დი ველტი“,
ჰამბურგი (გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა)

გაუბოროტებლად უყურებდა თამაშს 100 ათასი თბილისელი. მათი ტაში თამაშის დროსაც და შეხვედრის დამთავრების შემდეგაც გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ჩემპიონს ეკუთვნოდა, რომელმაც დამსახურებულად მოუგო „დინამოს“ ანგარიშით 3:2 (2:2). მან სსრ კავშირის ჩემპიონს აქ კიდევ უფრო აშკარად აჯობა ვიდრე, ჰამბურგში.

ზედიზედ მეორედ

დუშანბეში დამთავრდა სსრ კავშირის გოგონათა და ჭაბუკთა ჩემპიონატები. აქ დიდებულად იასპარეზა ქუთაისელმა მოსწავლემ **თამილა მესხმა.** მან 9 შესაძლებლობიდან 7 ქულა დააგროვა და ზედიზედ მეორედ მოიპოვა სსრ კავშირის ჩემპიონის წოდება. გორელმა ც. ქასოშვილმა სხვა მოჭადრაკეებთან ერთად II-VII ადგილები დაიკო. ქასოშვილმა 6 ქულა დააგროვა. ჭაბუქთა შორის უძლიერესი იყო ესტონელი იან ილვესტი — 7,5 ქულა 9 შესაძლებლობიდან.

სატურნირო ორბიტა

ჩოგბურთი. „გიმართა „სამეფო თასის“ გათამაშების (ევროპის ზამთრის გუნდური ჩემპიონატი) პროგრამით გათვალისწინებული რამდენიმე მატჩი. უნგრელებმა დაამარცხეს ავსტრიელები ანგარიშით 2:1. „ბ“ ჯგუფში ავსტრიელებმა ლიდერობენ — 4 გამარჯვება 4 მატჩიდან. საბჭოთა ჩოგბურთელებს ოთხიდან სამი მოგება აქვთ. „ა“ ჯგუფში კვლავ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ნაკრები ლიდერობს. მორიგი მატჩი გერმანელებმა შეიდებს მოუგეს — 2:0. შეიდებსა და ჩეხოსლოვაკიელებს (ამ უკანასკნელებმა დაამარცხეს ინგლისელები — 2:1) 2-2 მოგება აქვთ. ჯგუფებში გამარჯვებულები ფინალურ მატჩს გაითამაშებენ.

ვოლეიბოლი. მოსკოვში, კრილატსკოეს ოლიმპიურ ტრაკზე დაიწყო საბჭოთა კავშირის ზამთრის ჩემპიონატი. უკვე გამოვლინდა პირველი ჩემპიონი: ერთ კილომეტრზე ადგილიდან (გიტი) რბოლაში მოსკოველმა კონსტანტინე ხრაბცოვმა ყველას აჯობა.

ფეხბურთი. დამთავრდა ნორჩ (1963 წელს დაბადებული) ფეხბურთელთა გუნდების ტურნირი, რომელიც მიეძღვნა სახელოვანი ქართველი მეკარის, სპორტის დამსახურებული ოსტატის ვ. მარიანიას ხსოვნას. ასპარეზობა ოლიმპიური სისტემით ჩატარდა. ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ თბილისის განათლების სამმართველოს და ახალგაზრდული საფეხბურთო სკოლის გუნდები. განათლების სამმართველოს გუნდმა გაიმარჯვა ანგარიშით 6:1 და ვ. მარიანიას სახელობის თასს დაეუფლა.

ს. მესხი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გარდაიცვალა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, ოლიმპიადა ... ნიკი, 1921 წლიდან სკკპ წევრი სიმონ მიხეილის ძე მესხი.

ს. მესხის მთელი ცხოვრება და მოღვაწეობა დაკავშირებულია ჩვენს ქვეყანაში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარება-განმტკიცებისა და სოციალიზმის აშენებისათვის ბრძოლასთან. იგი დაიბადა 1900 წელს ამბროლაურის რაიონის სოფელ კორტში, ღარიბი გლეხის ოჯახში. ქუთაისის დაწყებითი სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ აქტიურად მონაწილეობდა რეიოლუციურ ბრძოლაში სვანეთის, ხვანურეთისა და გურიის კონტრრევოლუციური ბანდების წინააღმდეგ და 1924 წელს მეშვიდეკური ამბოხების ჩახშობაში.

1924 წელს დაამთავრა საქართველოს წითელ მეთაურთა სამხედრო სკოლა და იქვე დატოვეს კურსის მეთაურად. მალე იგი საქართველოს პირველ ლეგიონში გაიგზავნა. ლენინგრადის მეთვალყურე მფრინავთა სკოლის დამთავრების შემდეგ მეთვალყურე მფრინავად, შემდეგ კი რაზმის მეთაურად მუშაობდა.

დიდი სამამულო ომის წლებში ს. მესხი აქტიურად მონაწილეობდა დასავლეთის, სტალინგრადის, სამხრეთ-დასავლეთის, ჩრდილოეთ კავკასიისა და ბალტიისპირეთის ფრონტების ბრძოლებში. ომის დამთავრების შემდეგ იგი ახალგაზრდა მფრინავთა კადრების აღზრდას ემსახურებოდა.

ს. მესხი დაჯილდოებული იყო ორდენებითა და მედლებით.

სამშობლოს ერთგული შვილის — პარტიის, ომისა და შრომის ვეტერანის, გულისხმიერი ამხანაგის ს. მესხის ნათელი ხსოვნა მარად დარჩება მისი ამხანაგების გულში.

ამხანაგების ჯგუფი.

ტელევიზია

20 იანვარი
თბილისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია“ (მ.), 09.40 — „ჩვენს დიად სამშობლოში“ — კინონარკვევი — „ექმნ პოგაპოვის პაციენტები“, 10.00 — შვვისწავლეთ რუსული ენა (ფ.), 10.30 — „ბაღვინძარა“ (მ.), 11.00 — ტელეკურსები თათვის — ქართული ენა და ლიტერატურა, 11.30 — „ცეროდენს ეკრანი“, 12.00 — „ჯანმრთელობა“ — სამეცნიერო პოპულარული პროგრამა (მ.), 12.45 — „დილის ფოსტა“ — მუსიკალური პროგრამა (მ.), 13.15—„კინოფიშა“, 13.45 — მოსწავლეთათვის „კინეფერი“, 14.15 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 14.30 — „მუსიკალური კიოსკი“ (მ.), 15.00 — „ვესტნიკი“ (ფ.), 15.30 — „კინომოზაიკა“, 16.05 — ვ. ი. ლენინის დაბადების 110 წლისთავისათვის კინოლენინიანა — დოკუმენტური ფილმი „ამხანაგ ლენინის სიტყვა“, 16.15 — საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი — ოთარ მელვინეთუხუცესი ფ. (გაზმეორებით), 17.50 — „კინომოგზაურობის კლუბი“ (მ.), 18.50 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 19.00 — „საერთაშორისო პანორამა (მ.), 19.45 — „კინოს მოყვარულთათვის“, 21.00 — „მოამბე“ (ფ.), 21.30 — ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავისათვის კინოლენინიანა — დოკუმენტური ფილმი „ვლადიმერ ულიანოვი“, 22.00 — „ვრემია“ (მ.), 22.35 — საესტრადო კონცერტი.

მეორე პროგრამით: 14.50 — ბავშვებისათვის. მხატვრული ფილმი „სამი კაკალი კონკისასათვის“ (ფ.), 16.10 — კონცერტი, 16.50 — მულტიპლიკაციური ფილმები, 17.20 — ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავისათვის — კინოლენინიანა. მხატვრული ფილმი „ლენინი პოლონეთში“.

მოსკოვი

მეოთხე პროგრამით: 10.00 — მარჯვე ხელი, 10.30 — „ჰ. ჩაიკოვსკი. სიმფონია-ცხოვრება“. სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი, 11.00 — ცხოველთა სამყაროში, 12.00 — შეხვედრები თქვენს თხოვნით. ვუპასუხებთ ტელემაყურებელთა კითხვებს, 12.45 — თქვენთვის, შშობლებო!, 13.15 — ვ. კრაპივინი. „ის მხარე, სადაც ქარია“. ტელესპექტაკლი. პირველი ნაწილი, 17.45 — ადამიანი და კანონი, 15.15 — ხუთი რეგიონი. ოლიმპიური სოფლის მშენებელთა შეხვედრა სსრ კავშირის კლასიკურ და თავისუფალ მოჭიდავეთა და ძიუდოისტთა ნაკრებ გუნდებთან, 17.00 — „სამშობლო, რომელიც მოიპარეს“. დოკუმენტური ტელეფილმი, 18.00 — ნ. დოლინინა. „სხვადასხვაგვარი ადამიანები“. ტელესპექტაკლი. თავი მე-7, 19.00 — „ჩოგბურთი. ევროპის თასზე დაბურულ დარბაზში. სსრ კავშირის ნაკრები — უნგრეთის ნაკრები, 19.45 — ხელოვნების ოსტატები. სსრ კავშირის სახალხო არტისტი ნ. ანენკოვი, 21.00 — „ძილი ნებისა, პაგარეგბო!“, 21.15 — „კალათბურთი. ქალები. რიგის „ტტტ — მოსკოვის ოლქის „სპარტაკი“, 22.00 — „ფესტივალები... კონსერვატორიები... კონცერტები..., 22.40 — „მშენებლის სახლი“. მხატვრული ტელეფილმი.

თბილისი

20 იანვარი

ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური — **სვეტიცხოველი დალაქი** (დღისით), **რომანგეკული სურათები** (საღამოს, მეათე ბინო. მეშვიდე წარმ.); რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — **საბრალდებო დასკვნა** (დღისით და საღამოს); მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური — **ძველი ვოდევილები** (დღისით), **ბუდე მეეხრე სარეთულზე** (საღამოს); აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის — **სიურპრიზის დღე** (დღისით), **ლამაზმანელი** (საღამოს); მენიატურების სახელმწიფო — **ნურც გაფრინდები, ნურც მოფრინდები** (დღისით), **გამარჯვების ღიმილი** (საღამოს); მეგრული თეატრი — **გარეთ, კარის წინ;** რუსთაველის სახელმწიფო დრამატული — **დრო —24 საათი;** ფილარმონიის დიდი საკონცერტო დარბაზი — **„ოვერია მუსიკალური წარმოდგენა „ჩხიკვთა ქორწილი“;** კინოსტუდია ქართული ფილმის“ თეატრალური სახელოსნო — **კარებს აჯახუნებენ.**

რედაქტორი
ბ. ბედინეიშვილი.

ფიქრები გაქვლილ სეზონზე ახალი სეზონის მოლოდინში

კომენტარი საჭიროა

არ გვაგონდება, რომ წარსულში ევროპის წამყვანი სპეციალისტები ოდესმე ასეთი ქებადიდებით იხსენიებდნენ ჩვენს გუნდს. თუ ყურადღებით (და, რაღა თქმა უნდა, სიამოვნების გრძნობით) გადავიკითხავთ ხსენებულ ანგარიშებს, დავიწმენდებით, რომ რეცენზენტების შორის ერთსულოვნება სუფევს: საბჭოთა საქართველოს ფეხბურთელებმა, რომელთა შორის უცხოური პრესა ქებით იხსენიებს დ. ყიფიანს, მ. მაჩაიძეს, ვ. გუცაევს, ვ. დარასელიას, ო. გაბელიას, უჩვენეს „არტისტიზმი“, „ოსტატობისა და გულდაჯერებულობის იშვიათი შეხამება“, „ტექნიკური“, „ელეგანტური“, „ფილიგრანული“, „მოაზროვნე“ ფეხბურთი. ინგლისისა და დასავლეთ გერმანიის გულშემატკივრებს მათ მოუწყვეს „ულამაზესი“, „წარმტაცი“, „სუნთქვის შემკვრელი“ წარმოდგენა. კითხულობ და გეამაყება: „ჭეშმარიტად ჩინებული გუნდი“, „ამსოლუტური ეროპული კლასის მოწინააღმდეგე“, „ევროპის ერთ-ერთი საუკეთესო კლუბი“, „ევროპის გუნდებს შორის ერთ-ერთი ყველაზე უფრო დაოსტატებული“. ასეთი შეფასებები ერთი შეხედვით კომენტარს არც საჭიროებს. მაგრამ, ჩვენი აზრით, კომენტარი მაინც საჭიროა.

თანამედროვე ფეხბურთის გრანდებთან შეხვედრები თბილისის „დინამოს“ ისტორიაში ისეთი ნიშანსვეტებია, რომლებმაც გუნდის კეთილმოსურნეთა უმრავლესობას, ბუნებრივია, აღუძრა სურვილი კრიტიკულად გაიაზრონ მოვლენები. ეფექრობთ, მოვიდა დრო დინჯად შევფასოთ წარმატებებიც და მარცხიც, ბონუების თვალით კიდევ ერთხელ გადავფურცლოთ ახლო წარსულის ფურცლები და დავფიქრდეთ ქართული ფეხბურთის ხვალინდელ დღეს.

სულ რაღაც 3-4 წლის მანძილზე ჩვენმა ბიჭებმა მოიპოვეს საბჭოთა კავშირის ჩემპიონთა ოქროს მედლები, იყვნენ ვერცხლის მედალოსნები, 2-2-ჯერ დაეუფლნენ სსრ კავშირის თასსა და ბრონზაოს მედლებს, გახდნენ სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადის მეორე პრიზიორები, ახლა კი ერთთან გაბედულად შეუტიეს ევროპის საფეხბურთო მწვერვალებსაც. შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ხორცი ესხმება მიზნებს, რომელთა მისაღწევად თავს არ ზოგავდა ქართული ფეხბურთის ოსტატთა არაერთი თაობა და რომელთა შესახებ ყოველთვის ოცნებობდა ასეთათსობით გულშემატკივარი. გუნდის ხელმძღვანელობას ეყო უნარი და მოხდომება ცალკეული ნიჭიერ ფეხბურთელთაგან შეექმნათ ერთგულ თანამოაზრეთა კოლექტივი.

ხშირად ვამბობთ და ვწერთ: „წარმატებების გზაო“. ვამბობთ, და გვავიწყდება, რომ საფეხბურთო მწვერვალზე მხოლოდ საცალფეხო ბილიკით შეიძლება ასვლა. გვავიწყდება, რომ ამ ბილიკზე შეიძლება შემოგვეყაროს მოწინააღმდეგე, რომელიც ჯერჯერობით ჩვენზე ძლიერია და რომელსაც ამჯერად გზა უნდა დავუთმოთ. მთავარი ის არის, არ შევდრკეთ, თანაგრძნობა და პატივისცემა, დახმარება და ხელშეწყობა არ დავაკლოთ გუნდს, რაც სულაც არ გამორიცხავს პირუთვნელ კონსტრუქციულ კრიტიკას.

წლევანდელ ჩემპიონატში დაკავებული მეოთხე ადგილი ბევრს წარუმატებლობად მიაჩნია (და არცთუ უსაფუძვლოდ). გარკვეული დანანებულობა და უკმაყოფილების გრძნობა გამოიწვია მარცხმა „ჰამბურგთან“ შეხვედრებშიც. ფეხბურთის მოყვარულთა ფართო წრეებისათვის გაურკვეველია, თუ რა მიზნებს უსახავს გუნდს მისი ხელმძღვანელობა, კერძოდ, — მიაჩნია თუ არა მას, რომ თბილისის „დინამო“ მართლაც „ევროპის (და, მაშასადამე, მსოფლიოს) ერთ-ერთი საუკეთესო გუნდია“, ტოლს არ უდებს ნებისმიერ მოწინააღმდეგეს და ამდენად ამთავითვე ძალუძს მიაღწიოს გამარჯვებას, ვთქვათ, უეფას თასისათვის ბრძოლაში. ამას არსებითი მნიშვნელობა აქვს იმისათვის, რომ გავერკვეთ, თუ რა საზომებითა და კრიტერიუმებით უნდა მიუდგეს მაყურებელი დინამოელთა თამაშის შეფასებას. ვფიქრობთ, გულშემატკივრებს აინტერესებთ ისიც, თუ რა ნაკლოვანებებს ხედავენ მწვრთნელები გუნდის თამაშში, რა სიძნელეებისა და პრობლემების დაძლევა აქვთ განზრახული მათ ახლო მომავალში, ან რა გზებითა და საშუალებებით. ყოველივე ამის შესახებ მაყურებლისთვის გუნდის ხელმძღვანელობას რომ მოეთხრო გზეთის ფურცლებიდან, ურიგო არ იქნებოდა. „დინამოს“ გულშემატკივარნი იყვნენ ამის ღირსნი, მაგრამ, სამწუხაროდ, ასე არ მოხდა.

იქნებ საჭირო კომენტარით ნაწილობრივ მაინც შევავსოთ ეს ხარვე